Kleine Patriot

DAGBLAD VOOR DE OMSTREKEN VAN HAARLEM

5 Februari 1945. No.84.

FRONTNIEUWS:

OOSTFRONT: Maarschalk Stalin heeft gisteravond een speciaal dagorder uitgevaardigd, en daarin bekend gemaakt, dat Generaal Tjerniakowski's troepen 2 belangryke wegenknooppunten in Oost Pruisen hebben veroverd, n.l Bartenstein en Landsberg. Bartenstein ligt 50 k.m. ten Z.O. van Koningsbergen en Landsberg op een 45 k.m.

Aan het gehele Oostfront is de dooi nu ingetreden, maar desondanks vorderen de Russ. troepen gestadig. Vooral in het centrale gedeelte van het front is de stryd byzonder hevig. Maarschalk Sjockov's troepen blyven in het brandpunt van belangstelling staan. De operaties hebben geen vertraging ondergaan door de dooi. Soekow's troepen hebben in de provincien Brandenburg en Pommeren grote vorderingen gemaakt en hebben daar op verschillende punten de rivier de Oder bereikt. Er is nog steeds geen nieuws binnengekomen over grote Duitse maatregelen tegen het Russ. winteroffensief. Al zouden de Duitsers er in slagen troepenmachten op de been te brengen, dan is de verwarring aan het front zo groot, dat dat dan volkomen op een fiasco uit moet lopen. Het is onmogelyk, om Duitse troepen in de stryd te werpen, daar haast alle linie's groot gevaar lopen.

Op het gebied van Kustrin en Frankfurt terug te komen: Er komen Russ. berichten binnen dat de troepen van het Rode leger de stad Sonnenburg, 10 k.m ten Oosten van de stad Kustrin, hebben veroverd. Gisteren werd de stad Reppen ten Oosten van Frankfurt genomen. Vandaag werd er bericht, dat de troepen der Russen de stad Kunersdorff, de historische stad uit de 7 jarige oorlog al hadden genomen. Daar zyn felle gevechten gaande, van man tegen man. Waar eens de Russ. bevelhebbers hun overwinningen boekten, is nu zonder slag of stoot genomen. In dit gebied hebben de Russen 300 spoorwegstations veroverd en een groot aantal spoorwegwagens vol met vliegtuigtuigen.

In Oost Pruisen werden de laatste dagen 6.000 Duitsers gevangen genomen of gedood, terwyl er 86 tanks in handen van de Russen viel.

Volgens een net binnengekomen bericht, die uit Duitse bron is gekomen hebben de Russen een punt bereikt 45 k.m. van de Oostzee haven Stettin.

In Silezië zyn de grote Hermann Goringfabrieken weer ingeschakeld voor de oorlogsindustrie, maar nu aan Russ. zyde.

NEDERLAND: De Britse en Can. troepen zyn de afgelopen 48 uur zeer actief met grote patrouillegangen over de Maas. Volgens Duitse berichten kan men grote aanvallen in deze sectoren verwachten, daar er troepenconcentratie's zyn waargenomen.

WESTFRONT: In het gebied van Monschau zyn de Amerikaanse troepen van het 1e leger, 6 k.m. gevorderd. De Amerikanen staan hier al in de 2e verdediging's linie van de Siegfriedlinie. Op 3 plaatsen zyn zy deze binnengedrongen. In het grensgebied tussen Luxemburg en Duitsland werden weer een aantal dorpen veroverd.

In de Elzas hebben geall. troepen Colmar veroverd en rukken met grote snelheid op en staan nog maar 20 k.m. van de troepen in de midden sec[illegible] van de Elzas. Geheel Belgie is nu gezuiverd van Duitsers en de geall tr[illegible]n zyn al ver in de achreste linie's doorgedrongen, waar Von R. zyn tegenoffensief is begonnen. By de verovering van Colmar vielen er 2.500 Duitsers in handen der Fransen.

De terreingesteldheid in de sector Monschau is zeer slecht, daardoor kan alleen de infanterie aan de stryd deel nemen. Ten Oosten van St. Vits zyn Amerikaanse troepen weer dieper in Duitsland doorgedrongen. Het front van het 3e Amerikaanse leger is nu 65 k.m. op Duitse bodum.

Net werd gemeld, dat de grote Duitse terugtocht in de richting van de Ryn in de sector van Colmar gaande is.

LUCHTFRONT: Het dag en nacht luchtoffensief op Duitsland gaat met onverminderde kracht voort. Engelse en Amerikaanse vliegtuigen hebben gistern en vannacht weer vernietigende aanvallen uitgevoerd.

Van de meer dan 1.000 bommenwerpers en de 900 jagers, zyn 40 toestellen niet

op hun basis teruggekomen. De Zweedse correspondenten seinden aan hun redactie,dat Berlyn zyn zwaarste beproeving had doorstaan,maar dat het moreel der Duitsers zo ten gronde zou gaan. In Berlyn werden belangryke statios getroffen. O.a werd het grote station Tempelhoff aan de Berlinerstrasse in puin gelegd. Ook werden de regeringsgebouwen en Duitse hoofdkwartieren dusdanig gebombardeerd,dat er niet veel meer van over zal zyn. Een Duitse piloot vertelde gisteren voor de B.B.C.,dat hy nog nooit zoveel weinig tegenstand en afweer heeft meegemaakt,als by de laatste aanval op Berlyn. De Duitse omroep heeft al verklaard,dat er een groot aantal afweer batteryen naar het front van de Oder zyn overgebracht.

Gisteren zyn er weer hevige aanvallen gedaan op de oliefabrieken in de buurt van Magdenburg en andere doelen in Noord en West Duitsland. 14 toestellen worden vermist,terwyl er 41 Duitse toestellen werden neergeschoten en op de grond vernietigd.

NEDERLAND,LUCHTFRONT: Er werden gistern grote aanvallen ondernomen op de Duitse marinebasis Ymuiden. Ondergrondse schuilplaatsen werden getroffen. Ook werd Poortershaven,tussen Maassluis en Hoek van Holland aangevallen. De toestellen bombardeerden met bommen van 6.000 kilogram.

VERRE OOSTEN: Correspondenten maken melding,dat de Amerikaanse troepen de rand van de stad Manilla hebben bereikt. Dit zyn de troepen die vanuit het Noorden oprukken. De troepen hebben een soort wedloop gehouden,want de opmars is in een geweldig tempo ten uitvoer gebracht.

In verband met de krachtige patrouillegang van het 2e Britse en het 1e Can.leger heeft onze tekenaar zich aan een overzichtkaart gewyd,om U een overzicht te geven,waar de stryd ontbrand is. Volgens de berichten van gisteren,zyn de Britten en Can.ten Noorden van Breda en ten Noordwesten van Nymegen met sterke patruoilles over de Maas gestoken. Deze operatie's werden gesteund,door de geall.artillerie. Ten Noorden van sHertogenbosch hebben de Can.troepen reeds een bruggenhoofd over de Maas en hebben de stad Tiel in handen. Aan de Zuidkant van de rivier is Dreumel,het meest westelyke punt dat de geall.in handen hebben. In de maand November van het vorige jaar is daar een toestand van stabilisatie ingetreden. (1.in de buurt van Wamel) Op heden kunnen wy zien,dat er aan het Zuidfront beweging komt

kl.Riviertjes
Steden
Dorpen
Rijksgrens
Prov.grens
Rivieren

Gouda
Haastrecht
Goudriaan
Stolwijk
Schoonhoven
Ottoland
Alblasserdam
Dordrecht
UTRECHT
Jutphaas
Vreeswijk
Vianen
Culenborg
Leerdam
Gorinchem
Geldermalsen
Tiel
Z.Bommel
Zeist
Driebergen
Veenendaal
Doorn
Wijk bij Duurst.
Wageningen
Kesteren
Opheusden
ARNHEM
Velp
Oosterbeek
Westervoort
Duiven
Elst
Pannerden
Millingen
Druten
Wamel
Leur
NIJMEGEN
Kranenburg
Hill
Geertruidenb.
Waalwijk
Genderen
Heusden
sHertogenbosch
Hedel
Heesch
Grave
Mook
Cuyk
Gennep
Nistelrode
Mill
Vucht
Uden
Boxmeer

(vervolg) In de laatste 3 weken hebben de Amerikanen 700 Jap... tot... ...etigd of buitgemaakt. De Japanse verliezen op het eiland Luzon ... .000 man. De Amerikanen verloren 5.600 manschappen.

De Japanse troepen trekken in de rimboe,rondom Mandele zyn troepen samen,om de Britse aanval op te vangen.

De eerste vrachtauto convooi over de Birmaweg is veilig in China aangekomen. Het contact met China is weer na 3 jaar hersteld.

De kleine Patriot

DAGBLAD VOOR DE OMSTREKEN VAN HAARLEM

9 Februari 1945 Nummer 88

FRONTNIEUWS:

WESTFRONT: In de sector Monschau hebben de Amerikaanse troepen het stadje Schmidt veroverd, dat enkele kilometers van de belangrykste dam van de Roer is gelegen. Van de 7 dammen zyn reeds 4 in handen der geall.

In de laatste 24 uur hebben de troepen van het Amerikaanse leger alle 10 bruggenhoofden over de rivieren de Sure en Oer uitgebreid naar het Westen. De stryd wordt daar onmogelyk gemaakt, doordat de beide rivieren gezwollen zyn. Dit belemmert de operatie's.

Op het eerste bericht teruggekomen. De Amerikanen hebben gisteravond om 12 uur het stadje ~~Prxxxxxxxx~~ Schmidt veroverd. Indien de vyand er in slaagt de dammen op te blazen, zal dit een ernstige bedreiging kunnen vormen voor de geall. troepen.

Zoals wy reeds eerder hebben gemeld, bevinden de troepen van generaal Patton zich in de onmiddellyke nabyheid van het stadje Brüm. Een plaats op 4 k.m. van de stad werd veroverd. De Duitsers en de geallieerde troepen bestoken elkaar hevig met artillerievuur.

In de sector Echtenach hebben de Amerikanen 1½ k.m vorderingen gemaakt.

~~LUCHTFRONT: Een mil. vliegtuig van de geall. is neergestord met afgevaardig~~ den van het ministerie van oorlog, die op weg waren naar de besprekingen van de 3 staatshoofden in de omgeving van de Zwarte Zee. Tot nu toe zyn er 13 personen geborgen.. De namen van deze afgevaardigden zyn nog niet bekend gemaakt. Toestellen van de R.A.F. hebben weer uitgestrekte aanvallen gedaan op doelen in Duitsland en Nederland. In het gebied ten Westen van Keulen werden spoorweg knooppunten aangevallen. Magdenburg en byna allen grote steden aan de Ryn aan het oostfront stonden aan heftige aanvallen bloot. 10 Duitse toestellen werden neergeschoten.

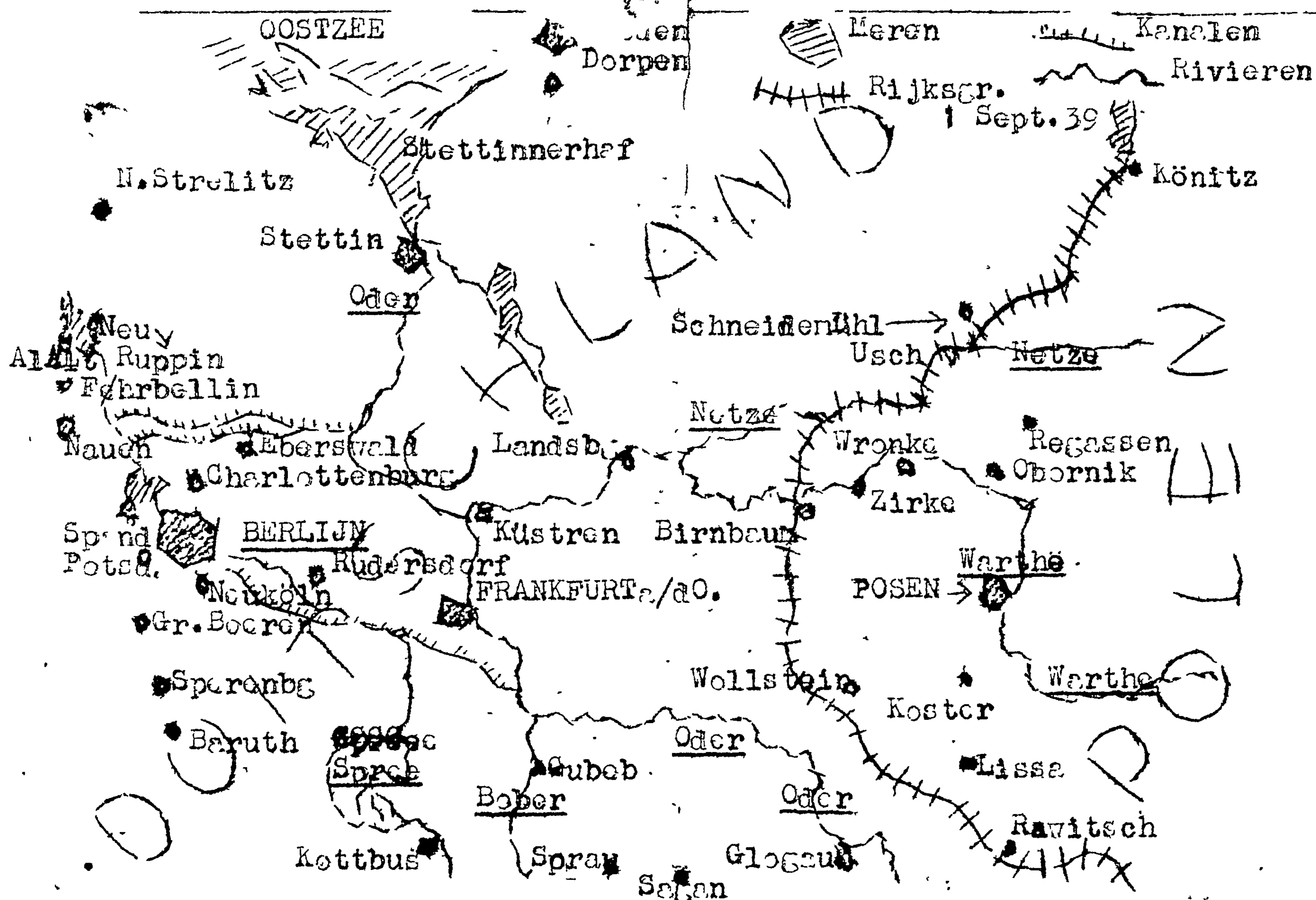
Engelse toestellen vielen vyandelyke troepenconcentratie's aan het front in Nederland aan. Er werden zelfs aanvallen gelanceerd op 1 k.m. afstand van de geall linie's.

Verder deden toestellen aanvallen op de scheepsinstallatie's van Ymuiden Zy gezochten de doelen met bommen van 6.000 kilogram.

OOSTFRONT: Nog volgens Duitse berichten hebben de Russen een viertel bruggehoofden over de rivier de Oder, tussen Kustrin en Frankfurt aan de Oder. Ook ten Zuiden van Frankfurt hebben de Russen enige bruggenhoofden en deze worden ondanks felle tegenstand der Duitsers uitgebreid. De russen hebben hieromtrent geen berichten doorgegeven, maar wel werd in een Comm. uit Moscou gemeld, dat de troepen van het Rode leger een bruggenhoofd hadden gevormd ten Noorden van de stad Kustrin. Dit punt ligt ongeveer 50 k.m. van de Duitse hoofdstad Berlyn. Ook hebben troepen van Sjoekow, aan de rechter flank vorderingen gemaakt in de richting van Stettin. Volgens Duitse berichten staan de Russen op een 40 k.m. van deze havenstad.. Het werd nog een bericht doorgegeven, dat de Russen in de buitenwyken van Frankfort zyn doorgedrongen. Van morgen werd het Duitse bericht, dat gistermorgen werd doorgegeven, dat de Russen een voorstad van Kustrin in handen hebben door Moscou bevestigd. In 4 dagen tyd hebben troepen van Sjoekow 4.000 Duitsers gevangen genomen.

Koniev's troepen hebben hun bruggenhoofd ten Z.O. van Breslau weten uit te breiden, naar het Westen en het Noorden. Er werden verschillende Duitse tegenaanvallen door de Russen afgeslagen en drongen nog verder Duitsland binnen. Er werden meer dan 30 plaatsen veroverd in Westwaartse richting.

KAARTJE VAN OOST-DUITSLAND: B.RLIJN TOT POSEN. 0/ 25/ 50/K.M.

om staan ongeveer 30 k.m. voorby de rivier de Oder.

De Duitsers maken melding, dat de Russ.troepen zyn doorgedrongen in de Oostzeehaven Elbing. Elders in Oost Pruisen werden weer 30 plaatsen veroverd

Moscou heeft gisteravond bekend gemaakt, dat er tydens de gevechten van Maandag en Dinsdag 16,000 Duitsers gevangen zyn genomen. Aan het gehele front werden 140 Duitse tanks buiten gevecht gesteld en 600 vliegtuigen neergeschoten. In 3 weken tyd ~~xxxxxx~~ zyn er 19 hoge officieren gevangen genomen en 8 andere gedood. Hieronder waren 12 generaals, en 5 kolonels.

VERRE OOSTEN: In het Zuidelyke deel van Manilla wordt nog gevochten. De Japanners worden allen afgemaakt, of als zy gevangen worden genomen, plegen de meesten zelfmoord. Zy zyn schril tegen gevangenschap.

GEMENGDE BERICHTEN:

LONDEN: De Nederlandse regering Gerbrandy is afgetreden. Gisteravond werd een speciale regeringsmededeling bekend gemaakt, over het motief der aftreden. O.a. werd gezegd, dat Minister Albarda en minister van der Tempel hun ministerschap het eerst hadden neergelegd, daar zy het met Minister Gerbrandy niet eens waren, omtrent het afzetten van minister Burger,

Hare Majesteit de Koningin heeft aan minister Gerbrandy een verzoek doen toekomen over een reconstructie van een regering. Minister Gerbrandy heeft aan Hare Majesteit verzocht deze opdracht in beraad te mogen nemen.

LAATSTE NIEUWS !!!!!

NA EEN ARTILLERIEBOMBARDEMENT VAN 11 UUR ZYN DE TROEPEN VAN M.G. ...RONDER HET 1E C.AN, EN HET 2e BRITSE LEGER, TOT EEN NIEUWE AANVAL OVERGEGAAN TEN Z.O VAN NYMEGEN. GEALL TANKS SLAAGDEN ER REEDS IN, IN DE VERDEDIGINGSLINIE'S DER DUITSERS BINNEN TE DRINGEN EN RUKKEN OP DE STEDEN CLEVE EN GOCH AAN. VOOR DE AANVAL WERDEN DEZE STEDEN ZWAAR DOOR HONDERDEN BOMMENWERPERS AANGEVALLEN. ZY HEBBEN DE WESTELYKE RAND VAN HET RYKSWOUD BEREIKT. DE TACTISCHE LUCHTMACHT ONDERSTEUNDE DE AANVAL. DE DUITSE TROEPEN WYKEN TERUG. NADERE BERICHTEN WORDEN AFGEWACHT

De kleine Patriot

DAGBLAD VOOR DE OMSTREKEN VAN HAARLEM

18 Februari 1945 NUMMER 97.

FRONTNIEUWS:

OOSTFRONT: In een uitgegeven dagorder van Maarschalk Stalin van gisteravond werd medegedeeld, dat troepen van Tjerniakowski in Oost Pruisen, 50 en 70 k.m. ten Zuiden van Koningsbergen de steden Mehlsack en Wormditt hebben veroverd. Door deze verovering is de positie van de over gebleven Duitse troepen aanzienlyk moeilyker geworden.

De Duitsers maken in hun berichtgeving bekend, dat de Russen in Pommeren en de Poolse corridor nieuwe aanvallen hebben ingezet in de richting van de stad Stettin.

Aan de benedenloop van de Oder hebben de troepen van Maarschalk Sjoekow de geweldige vlammen van de aanval der Amerikanen en Engelsen op de stad Berlyn kunnen waar nemen. Vervolgens werd er gemeld, dat er reeds Amerikaanse lange afstandbommenwerpers boven de Russ.linie's zyn geweest.

Troepen van Coniev hebben de stad Breslau geheel omsingeld en volgens de Duitsers hebben de Russen reeds een deel der buitenwyken in handen. Er wordt een felle stryd geleverd. Breslau is Duitsland's 9e stad en de belangrykste industriestad in het Oosten. Ook hebben de troepen van C. de stad Glogau geheel omsingeld en hebben de stad Koeber bereikt. Over een groot front hebben de tr. van Coniev eveneens de rivier de Neisse bereikt en volgens de berichten uit Moscou is de stryd daar het hevigst.

WESTFRONT: De troepen van het 1e Can. leger hebben goede voortgang gemaakt in de richting van de plaatsen Goch en Kalkar. Beide plaatsen liggen onder het vuur van de geallieerde artillerie. De wegen zyn zeer slecht en de soldaten van het 1e Can leger noemen hun Generaal nu Admiraal. De gevechten worden amphibisch genoemd. Tot nu toe werden aan het front meer dan 7.500 Duitsers gevangenen binnen gebracht.

LUCHTFRONT: 350 vliegende vestingen hebben vandaag of te wel gisteren de spoorwegemplacementen van Frankfurt aan de Main aangevallen. Gisteren werden de Duitse spoorwegen op 200 plaatsen vernietigd.

EEN CAN. SPITTFIRESCADRILLE DEED EEN AANVAL OP INSTALLATIE'S VAN DUITSE GRANATEN TUSSEN DORDRECHT EN ROTTERDAM. ER WERDEN BOMMEN VAN EEN GEZAMENLYKE TONNAGE VAN 25 TON AF GEWORPEN.

Uit Engeland werd gisteravond medegedeeld, dat er een officier van de R.A.F. naar Moscou is vertrokken, om zich daar met de Russ.autoriteiten te onderhouden over de geall en Russ.luchtvloten.

VERRE OOSTEN: Op 3 punten is gisteren aan Japan zware slagen toe gebracht in de grote plaats by de Bonine eilanden, tussen Japan en de Marianen. Op Manilla en Tokio.

Tokio is gisteren door 1.500 vliegende vestingen aangevallen. Deze stegen op van een enorme vloot, die bestaat uit 15 tot 20 splinternieuwe vliegkampschepen, die in een brede kring om Japan ligt. Dit strekt zich uit over een oppervlakte van 300 k.m. Van Tokio tot Yokohama brandt het gehele gebied. Gistermorgen zyn weer een reeks aanvallen gedaan op deze doelen. De aanval duurde 6 uren volgens Radio Tokio. Voornamelyk werden de marineinstallatie's van Japan aangevallen. Hier heeft Admiraal Mitsjer met zyn vloot en luchtmacht.

Ongeveer 1.000 k.m. ten Zuiden van Japan zyn de Amerikanen geland op de Bonine eilanden. Deze aanvallen werden ook door land en zeemacht ten uitvoer gebracht. Verder byzonderheden worden afgewacht.

Op het eiland Bataan werden de belangrykste delen veroverd, waar de Amerikanen in het jaar 1942 zo moedig tot het laatst vol hielden met te vechten tegen de toen overmachtigen vyand "De Japanner". Er werden twee uitgestrekte aanvallen ten uitvoer gebracht op het schiereiland Corrsidor. Volgens de berichten zyn er op het eiland parachutisten neergel ten ter ondersteuning der oprukkende Amerikanen.

GEMENGD NIEUWS:

Herryzend Nederland deelde gisteravond mede, dat het Nederlandse Rode Kruis in bevryd gebied een actie hebben op touw gezet voor het over geven van onmiddellyk...

noemd "Zuid helpt Noord"

LONDEN: In Londen is de opbrengst voor de nabestaande ondergrondse stryders de 160.000 dollar overschreden.

Gisteravond werd een volledig verslag uit gegeven over de rantsoenen in bevryd gebied. Hier geven wy enige rantsoenen, die in de week van 21 tot 28 Januari 1945 in de stad Eindhoven werden uit gegeven:

3 kilogram aardappelen.
2.400 gram brood.
1½ liter taptemelk.
125 gram margarine.
250 gram vlees.
250 gram suiker.
125 gram jam.
100 gram zout.
70 gram bloem.

Voor jeugdige personen werden extra verstrekt: 1½ kilo aardappelen en 400 gr. brood.

Tussen 4 en 12 jaar werd 3½ liter melk beschikbaar gesteld, gedeeltelyk uit Engeland in het blik. Chocolade en kinderdrank.

Voor kinderen onder de 4 jaar exstra 5½ liter melk, 250 gram bloem, chocolade en kinderdrank. Deze kinderen kregen een half rantsoen brood en aardappelem. Ook werden er voor hun geen peulvruchten beschikbaar gesteld. Er zyn nu nog artikelen, die andere weken geldig zyn, zoals Koffie (echte.) appels en eenheidszeep. Deze rantsoenen eens in de 14 dagen. De huisvrouwen krygen eens in de maand een rantsoen huidhoudzeep voor de wasch.

Op allen plaatsen is het distributiesysteem anders. In Limburg b.v. krygen de mensen minder aardappelen, maar meer bonen en biskwie. Appels zyn in de meeste streken al zonder bon en zo gaat het met allerhande artikelen. Oesters, Mosselen en Zeeblick is zonder bon en wordt reeds in grote getale verkocht. Wel moeten wy U onder de aandacht brengen, dat het grootste gedeelte van de voedingdwaren uit Engeland worden over gebracht. Deze hebben van het begin van de bevryding de organisatie in handen. Het wordt ten uitvoer gebracht door een in het leven geroepen Ned. organisatie onder toezicht van het mil. gezag.

De steenkoolaanvoer is nog steeds het lastigste. Door de gevechten in Limburg is Noord Brabant en Zeeland verstoken geweest van brandstof. De mannen hebben deze winter by na allen bossen in Br. om gehakt. Er is enkele uren gas en een klein beetje electriciteit. Dit was een overzicht van de levensmiddelenpositie in bevryd gebied. Hier ziet U, dat de vooruitgang merkbaar is.

WIE ?

Wy ontvingen van IN AFWACHTING 5.00., 2.50 van de UITKYK, 1.00 N.N.

"HET GERUCHT IS EEN KWAAD VAN HEDEN"

LAATSTE NIEUWS !!!!!!

VOLGENS DE LAATSTE BERICHTEN HEBBEN DE TROEPEN OP HET EILAND CORESIDOR, CONTACT GEMAAKT MET DE TROEPEN DIE VAN BANTAAM OPRUKKEN. DE AANVALLEN OP JAPAN DUURT VOORT. ER WERD MELDING GEMAAKT, DAT AMERIKAANSE TROEPEN OP YWOCHINA ZYN GELAND IN DE BONINE ARCHIPEL.

OOK AAN HET OOSTFRONT GAAT DE STRYD VOORT. TEN NOORDEN VAN SCHNEIDEMHUL WERDEN IN EEN BOS CH EEN GROOT AANTAL DUITSEERS ONSCHADELYK GEMAAKT. 8.000 WERDEN GEDOOD, TERWYL ER 2.000 ALS GEVANGENEN BINNEN WERDEN GEBRACHT. AAN DE VLEUGELS VAN HET NU BYNA 600 K.M. LANGE FRONT DOEN DE DUITSERS WANHOPIGE TEGENAANVALLEN, DIE ECHTER DOOR DE RUSSEN MET BLOEDIGE VERLIEZEN WORDEN AFGESLAGEN.

IN POSEN BLYFT HET DUITSE GARNIZOEN ZICH TAAI VERZETTEN IN DE CITADEL DER STAD.

AAN HET WESTFRONT GAAT HET BUITENGEWOON GOED. DE CAN HEBBEN WEER TERREINWINST GEBOEKT IN DE RICHTING VAN GOCH. OOK DE AMERIKANEN TEN WESTEN VAN ECHTERNACH ZYN WEER IN ACTIE.

De Kleine PATRIOT

HET POPULAIRE BLAD VOOR HET RAYON HAARLEM.

EXTRA NUMMER

WIST U ......

dat, in de provinciën Groningen, Friesland, Drente, Overijsel, en een gedeelte van Gelderland het rantsoen voor 14 dagen is: 125 gram suiker, 125 gram boter, 3.600 gr. brood, 6 k.g. aardappelen en 4½ liter taptemelk. De kinderen onder de 4 jaar ontvangen per week 10½ liter melk.

dat, in het Westelijke gedeelte van Nederland alle belangrijke gebouwen en bruggen door de terugtrekkende Duitsers worden vernield.
De algemene terugtocht der Duitsers is in deze streken begonnen. Des nachts trekken grote afdelingen Duitsers en allerhande troepenmatriaal via Noord Holland over de afsluitdijk, door Groningen en Friesland naar het 3e Rijk.

dat, de Zwitsrese bladen geruchten publiceren over het afzetten van generaal von Rundstedt. Deze zou in een dagorder hebben beweerd, dat, Silezië voor Duitsland verloren was, het Ruhrgebied werd bedreigd en indien de Duitse troepen niet aan de Rijn stand zouden houden de toestand voor Duitsland er hopeloos uit zou komen te zien. Tevens werd er melding gemaakt, alsdat von Rundstedt de wapens neer zou leggen wanneer het Rhurgebied voor Duitsland verloren zou gaan. Dit kostte hem zijn rang als opperbevelhebber der Duitse troepen in het westen en waarschijnlijk zijn leven.

dat, het Zweedse blad Dagens Nyhyter heeft gemeld, dat er in verschillende grote Duitse steden in Duitsland oproer is uitgebroken.

"WEEKPRAATJE"

Het Pasen van 1945 heeft ons gebracht, waar wij 5 jaar lang rijkhalzend naar hebben uit gezien. De geallieerdentanks stromen Duitsland binnen en zijn volgens correspondenten, (want de geall.opperste legerleiding bewaart nog steeds het stilzwijgen over de operatie s van het 1e, 3e, 7e, 9e Amerikaanse en 2e Britse en Can.1e leger.) tot diep in Duitsland door gedrongen zonder op noemenswaardige tegenstand te stuiten.
Het 3e Rijk is nabij het onvermijdelijke gekomen. Grote getale gevangenen stromen de gevangenenkooien binnen. De meesten zijn finaal uitgeput. En volgens ons kan binnen enkele weken de onvoorwaardelijke overgave een feit zijn. Deze overgave zal niet zoals in 1918 zijn, want toen heeft Duitsland de kans gekregen om door verslapte controle van geall.zijde een nieuw leger te vormen. Deze keer maken wij ons geen illusie's omtrent de voorwaarden. Want deze zullen er niet zijn. Wij eisen algehele overgave en de geall.legers blijven door vechten totdat de militaire overwinning op Duitsland behaald is.
Wel is waar hebben wij op cultureel gebied heel veel geleerd van onze

Oosterburen en we hadden gehoopt in de toekomst nog meer van hun te kunnen leren. Alhoewel de geestelijke volksontwikkeling de laatste jaren veel te wensen over liet. Het"moraal"der Duitsers is schrikbarend gezakt en bereikt het peil van"barbarisme"

Correspondenten en gewonde soldaten, die van af het front, in Engeland aankomen, laten zich uit over de walchelijke houding van Duitse soldaten en burgers. Deze roepen maar aldoor als Engelse tanks in hun steden en dorpen verschijnen:"Wir haben das nicht gewollt" of roepen angstig "Het is niet onze schuld", "Wij zijn geen Nazi(s". De trappende en slaande Duitser verandert plotseling in een kruiperige, verraderlijke, sissende slang. Nu opeens hebben deze heren er genoeg van en verklaren maar al te graag hoe of zij het militaire leven verafschuwen, terwijl zij in het jaar 1939 als één man achter hun Führer stonden te schreeuwen,"Sieg Heil !! Sieg Heil"!! . Deze keer zullen zij hun trotse hoofd moeten buigen voor de geall.mokerslagen. Alleen een handvol SS.leden en andere oorlogsmisdadigers zetten deze verloren strijd door, met de bijna krankzinnige Hitler aan het hoofd.

Laat se gaan, zij zullen toch ook buigen of... sterven

Gelooft ons mijnheer Blokzijl, de geall.zullen hun Vredesconferentie te San Francisco op 25 April toch hebben.

In ons blad van gisteren vermelden wij absucievelijk 5.00 "Naam vergeten" Dit moet zijn 10.00 "Naam vergeten". Verder kwamen weer giften binnen: 2.00 "De Hoge Boom" en 10.00 "Die andere Hoge Boom"

Hier geven wij een volledige frontlijn . . van Zaterdag 31 Maart. Het is mogelijk,dat de geall.troepen reeds verder zijn opgerukt. Dit is de frontsituatie van de infanterie, daar de tanks reeds verder zijn.

In Nederland:Doetinchem naar Varseveld,Aalten. Vandaar de Duitse grens over naar de plaats Bemden over Ramsdorff naar Dulmen tot aan de poorten van Munster. Vanaf Munster naar Detmold en vandaar naar Paderborn. Het Ruhrgebied is door deze manoeuvre volkomen geisoleerd. Verder zijn de troepen van generaal Hodges opgerukt tot op 25 k.m. van de stad Kassel en hebben de plaats Fritzlar bezet. De rechterflank van Hodges met de linkerflank van Patton staan in de buurt van Fulda. Marburg en de stad Giessen zijn reeds i geall.handen. De centrale sector van Patton leger heeft de steden Frankfurt Hanau,Homburg en Wiesbaden veroverd . de tankeenheden staan in deze sector in de buurt van Neurenberg. Dit waren de laatste berichten. Zij rukten op vanaf Aschaffenburg over Wurzburg. Het 7e leger bezette Mannheim en Heidelberg. Deze laatste stad werd onbeschadigd veroverd. De onderhandelingen met hoge Duitse officieren mislukte en de Amerikanen hebben de stad zonder slag of stoot in hun bezit gekregen. De Fransetroepen hebben een bruggehoofd over de rivier de Rijn geslagen bij Karlsruh en rukken vandaar gestadig op naar het Oosten.

Dit was ongeveer de frontlijn die wij U kunnen geven. Deze prestatie's zijn in tijd van 1 week afgelegd. Hierbij vielen honderdduizenden Duitsers als gevangenen in geall.handen.

Later binnen gekomen gift:
Fl. 10.-. van "MINERVA"

Houdt het woord "RAZZIA" goed in geheugen.
Speciaal feestdagen worden hiervoor gebruikt.

LEES DIT

De kleine PATRIOT

HET POPULAIRE BLAD VOOR HET RAYON HAARLEM

VREDESCONFERENTIE te SAN-FRANCISCO

LAATSTE NIEUWS

SAN FRANCISCO: Vandaag zal de vredesconferentie gehouden worden,waaraan 45 landen aan deel zullen nemen.-Bij deze conferentie zijn 1.200 afgevaardigden aanwezig.

President Trueman zal de conferentie openen met een radiorede.-Nederlandse afgevaardigden zullen 7 punten naar voren brengen.-Naar verwacht wordt, zal deze conferentie niet zonder moeilijkheden gepaard gaan.

MEDEDELING GEDATEERD 24 APRIL 1945.

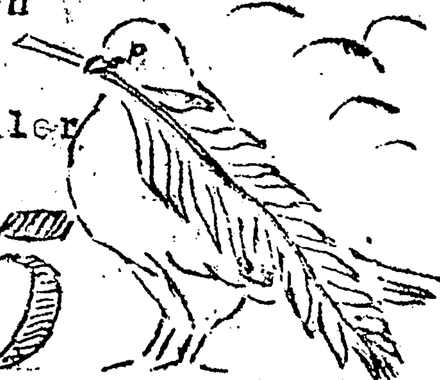
Deze werd gegeven door de geall.opperbevelhebber en uitgegeven door het geall.expeditieleger. DEZE MEDEDELING IS GERICHT TOT DE BURGERBEVOLKING VAN NEDERLAND.

1e: De vijand, die verantwoordelijk is voor uw voedselvoorziening, heeft verzuimd voldoende voorraden in teslaan,terwijl de verbindingen met Duitsland nog open waren.-Nu hij door de krijgsverrichtingen geisoleerd is en het misdadige plan heeft opgevat,om tot het laatste toe verzet te bieden. Hij zal niet in staat zijn U voor honger te behoeden.

2e: Daar de voedselvoorraden uitgeput zijn, heeft de geall.opperbevelhebber,last gegeven,dat onmiddellijk levensmiddelen door vliegtuigen boven bezet Nederland worden afgeworpen

3e: Wij waarschuwen den vijand,of hebben reeds gewaarschuwd, dat hij onze pogingen om U te helpen,niet mag verhinderen of bemoeilijken. Zelfs al mag hij proberen zulks te verhinderen,zullen wij al het mogelijke doen,om die levensmiddelen te redden

4e: Voedselpakketten worden door vliegtuigen van allerlei type afgeworpen v.n.l.door zware bommenwerpers

Heden 25 APRIL 1945

De toestellen zullen laag [illegible] afwerpen, waar de burgers het op gemakkelijke manie[illegible] -wij kunnen niet zeggen op welke tijden en op welke plaatsen wij deze pakketten zullen af werpen.

U moet daarom de navolgende instructie's nauwgezet in acht nemen:

VERWACHT VOEDSEL PAKKETTEN BIJ DAG EN BIJ NACHT.
GEEF VAN NU AF AAN ACHT OP GEALL.VLIEGTUIGEN.
VORMT ONDER LEIDING VAN VERANTWOORDELIJKE PERSONEN GROEPEN, OM NAAR VLIEGTUIGEN UIT TE ZIEN EN HET DE PILOTEN TE VERGEMAKKELIJKEN.
WIJ GEVEN DEN VIJAND VOLLEDIGE INSTRUCTIE'S OM U ZOVEEL MOGELIJK TE HELPEN.

"STAAT DIE HULP NIET AF"

DEZE ZOUDEN U LASTEN KUNNEN VERLICHTEN

ALS GIJ DE VLIEGTUIGEN HOORT KOMEN, ZOEK DAN ZO VEEL MOGELIJK DEKKING, DE PAKKETTEN WORDEN NIET MET VALSCHERMEN NEER GELATEN EN ZIJN ZWAAR GENOEG OM TE DODEN.

ZET, ALS GIJ GEALL.VLIEGTUIGEN HOORT NADEREN, OP VASTGESTELDE PLAATSEN WACHTEN NEER, OM VASE TE STELLEN WAAR PAKKETTEN NEER KOMEN.- STEL DEZE VOEDSELPAKKETTEN ONDER BEHEER VAN DE VERANTWOORDELIJKE PERSONEN, DIE HET VOEDSEL EERLIJK ZULLEN VERDELEN.

INDIEN DE VIJAND HET VOEDSEL TRACHT TE STELEN, OF OP GEALL.VLIEGTUIGEN TE SCHIETEN, NOTEER HUN NAMEN EN RANGEN, WELKE ZIJ IN HET DUITSE LEGER BEKLEDEN.-NOTEER DE VOLLEDIGE BIJZONDERHEDEN.
LEDEN VAN DE DUITSE WEERMACHT, DIE ZICH HIERAAN SCHULDIG MAKEN OF HEBBEN GEMAAKT, ZULLEN WORDEN BESCHOUWD ALS OORLOGSMISDADIGERS.

De mededeling besluit met de woorde n"Wij kunnen niet beloven overal evenveel af te werpen, daar sommige pakketten het aantal groter is wat medegenomen wordt dan anderen."DAAROM helpt met eerlijke verdeling"

LAATSTE FRONTNIEUWS:

D U I T S L A N D: Troepen van Maarschalk Koniev en Sjoekow hebben aan de Westelijke buitenwijken contact met elkaar gemaakt en hebben zodoende de stad BERLIJN ingesloten.-Volgens de laatste berichten uit Moscou hebben de Russ.troepen de helft van BERLIJN in handen.- Het werd bericht dat het Slezischerbahnhof in Russ.handen gevallen was.-Om het vliegveld van TEMPELHOF wordt nog een verwoede strijd gestreden.-Er zijn een groot aantal Duitsers in de stad reeds gesneuveld.- De Russen bevinden zich op 1½ k.m. van de Wilhelmsstraase, waar Hitler en zijn bende de lakens heeft uitgedeeld.- De Duitse troepen, die zich bevinden tussen de Amerikanen in DESSAU en de voortstormende Russ.tanks zijn volkomen gedesorganiseerd.

Tanks van generaal Patton hebben een punt bereikt 55 k.m. van de Oostenrijkse grens.-Dit zijn weer een van de snelle doorstoten van generaal Pattons tankleger.

30 k.m. ten N.W. van DREESDEN werd GROSSENHEIM door de Russen bezet.-Dit is een punt aan de ELBE.

Aan het Zuidelijke front rukken 3 geall.legers op naar Hitlers BERCHTESGADE.-Andere legers bevinden zich reeds 70 k.m. ten Oosten van REGENSBURG terwijl 1 leger 20 k.m. van de stad staat verwijderd.- Aan het gehele front in Duitsland worden grote getale gevangenen binnen gebracht.-

Volgens de laatste berichten zijn de Britten weer met een eindaanval op de stad BREMEN begonnen. Het schijnt nu grote ernst te worden. De voorstad ARBERGEN werd door de Britten genomen.-De Poolse en Britse troepen vorderen nog steeds naar EMBDEN.-Langzaam, maar zeker naderen zij de stad

I T A L I E In Italie zijn troepen van het 5e en 8e leger aan de Po aangekomen en volgend de berichten van vanmiddag zijn grote troepenconcentraties over de Po gestoken en hebben over een front van 70 k.m. breed, br.hoofden gevormd.-Nadere bijzonderheden over deze belangrijke operatie worden ingewacht.-

V E R R E O O S T E N: Amerikaanse troepen zijn weer op nieuwe eilanden geland in de RIOEKIEUW eilanden.- Deze landingen moesten plaats hebben gehad ten Zuiden van OKINAWA.

Wij ontvingen aan giften: 3.00 "Aardig meisje", 7.50 "Club der milde gevers, waaronder "Ha, die Maks". 5.00 "Kleine zwerver". 2.50 N.N., 5.00 A.B.C. Dank!!

De kleine PATRIOT

HET POPULAIRE BLAD VOOR ZANDVOORT

WOENSDAG 9 MEI 1945.
NUMMER...........177.

HET LAATSTE WERELDGEBEUREN:

In een radiouitzending van vanmorgen heeft de B.B.C.bekend gemaakt, dat Rijkscommissaris Dr. Seyss Inquart door troepen van het 1e Can.leger is gearresteerd.- De Rijkscommissaris wordt op het hoofdkwartier gevangen gehouden.

Uit Nederland komt het bericht, dat de eerste schepen met 3.000 ton levensmiddelen en 3.000 ton kolen in de haven van ROTTERDAM zijn aangekomen.-Dit zijn ENGELSE schepen.

In een radiouitzending van gisteravond werd gezegd, dat de verrader DEGRELLE uit Noord Duitsland per vliegtuig vertrokken is naar SPANJE.-Hij is aldaa in een hospitaal (BARCELONA) over gebracht.

DE DUITSE TROEPEN OP DE DODEKANESOS HEBBEN DE WAPENS NEER GELEGD

Uit BIRMA komt bericht, dat 15.000 Birmaanse troepen, die voor Japan moesten strijden opstandig zijn geworden.-Volgens de allerlaatste berichten zijn deze troepen door de stellingen der Japanners heen gedrongen.-
~~De eerste grote zeeschepen hebben de stad RANGOON aangedaan.~~-Van de opstand in BIRMA wordt ons nog nader gemeld, dat reeds 1.200 Japanners gedood zijn

EUROPA VIERT FEEST!!!!!!

Vandaag is de officiële "VREDESDAG" en tevens de ondergang van Natie Duitsland.-Naar men verneemt,zal het Duitse leger in Nederland ontwapend worden.
"DE EERSTE C.N.TROEPEN ZIJN GISTEREN Z A N D V O O R T BINNEN GEREDEN, WAAR ZIJ UITBUNDIG DOOR DE RESTERENDE BURGERS, VERWELKOMD WERDEN"
H.M. de Koningin heeft gisteren een telegram ontvangen van De Engelse Koning.-Hierin wordt o.a. gezegd:" Eindelijk is uw land dan verlost van de Du. tyran en is de volledige bevrijding een feit geworden.-Mijne hartelijke gelukwensen met de bevrijding van Uw volk, die zich buitengewoon gekweten hebben in verzet!" De Koning sprak in bewoordingen uit, de taaie moed en doorzettingsvermogen van de Nederlanders.-Tevens bracht de Engelse Koning hulde aan de strijders van het leger "PRINSES IRENE", die zich op het slagveld, ware Nederlanders hebben getoond.
De Engelse Koning heeft eveneens een boodschap gezonden aan Prins Karel van BELGIë.
Onze Koningin heeft gelukwensen gezonden aan de Engelse Koning,Minister President Churchill,generaal Eisenhower,President Treuman,Veldmaarschalk Montgomery, en de President van de Opperste raad der Sowjet Unie,Kalinin.

De Engelse Koning heeft gisteren een radiorede gehouden tot het Britse Rij Deze uitzending werd om 9 uur door gezonden. Koning George zei o.m.: "Vandaag danken wij God, omdat Hij de zo gigantische strijd in EUROPA heeft doen op houden".-"Ik spreek tot U uit het hoofdkwartier van het Britse Rijk DUITSLAND IS VERSLAGEN".- De Koning zei verder, dat nu een andere taak op on te wachten ligt n.l. "Het Verre Oosten"- Ook daar moet de vijand vernietigd worden.- "Wij zullen al het mogelijke doen, om steun te verlenen aan onze

Amerikanen.-Alle hulp wordt ingezet en de strijd zal feller worden.- De Koning herdacht diegene, die niet zullen weder keren, van de gigantische worsteling in EUROPA.-Ook bracht de Koning dank aan de Londenaars, die ondanks al het terreur der vijand tot het laatste toe bleven volhouden.

Minister Churchill heeft gisteren eveneens om 3 uur een radiorede gehouden.-Minister Ch.maakte bekend, dat de vijandelijkheden 1 minuut voor twaalf des nachts op 8 Mei, zullen worden gestaakt.-Hij herinnerde de wereld eraan dat Engeland na de capitulatie van FRANKRIJK, 1 jaar alleen tegen de gehate Duitsers in de strijd is geweest.-Nu is hij verslagen.-Wij moeten nu onze krachten wijden aan den Japanner.

Generaal Eisenhower heeft een dagorder gericht tot al de geall.troepen onder zijn bevel, de gelukwensen gedaan, met deze zo groteoverwinning.
Ook Montgommery heeft zich in een rede uitgelaten over de grote overwinning en bracht dank uit aan zijn troepen.

Radio Moscou heeft gisteravond in een speciale uitzending de algehele capitulatie van Duitsland bekend gemaakt.- De officiële ondertekening van de VREDE werd in BERLIJN ondertekend.-In geheel Rusland wordt vandaag de officiële Vredesdag gevierd.-Er zijn voorbereidingen gaande van een feest, die lang in 8 s mensen heugenis zal blijven.-Bij deondertekening was van Duitse zijde aanwezig Opperbevelhebber von KEITEL en von FRIEDENBERG.-Maarschalk Sjeckow tekende. Tevens was aanwezig generaal Tedde van het geall.expeditieleger.-

RADIO PRAAG HEEFT MEDEGEDEELD, DAT DE DUITSE TROEPEN IN PRAAG DE WAPENS WEER HEBBEN OPGENOMEN.-Volgens de berichten hebben de Duitse troepen een waar bloedbad aangericht.- Nadere bijzonderheden worden ingewacht.

EINDELIJK !!!!

Na 5 jaar van tyrannie hebben wij nu de gelegenheid gekregen, om N.S.Bers naar instellingen te sturen, waar zij over hun zonden eens heel goed na kunnen denken, en het hunne er toe bij te dragen, zich nu eens productief temaken met het verrichten van handenarbeid, na 5 jaar lang geprofiteerd tehebben van de "milde"giften der bezetter.- Dezelfde Nationaal Socialisten (het uitvaagsel der maatschappij.) vergenoegden zich in het aanblik van het weg voeren van Nederlanders naar de beruchte concentratiekampen van AMERSFOORT, VUGHT, OMMEN en WETERBORG.

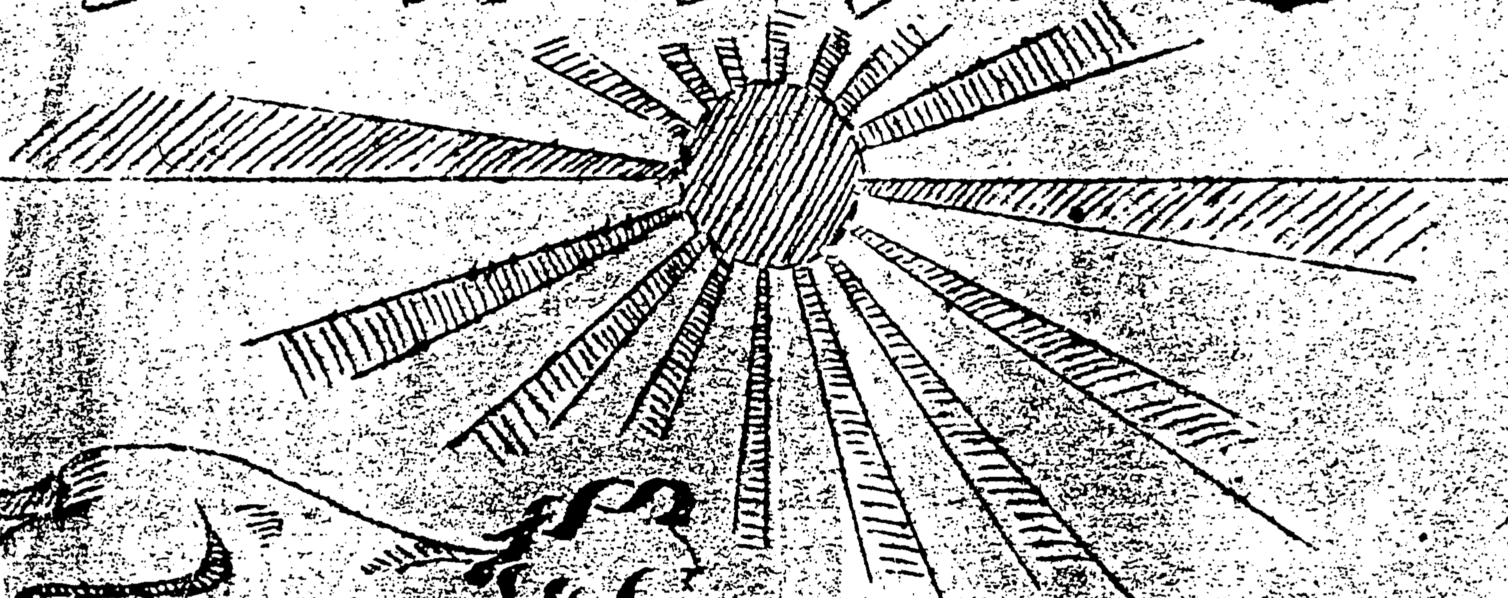
<u>NU IS HET ONZE TIJD EN DE ROLLEN ZIJN OMGEDRAAID</u>.

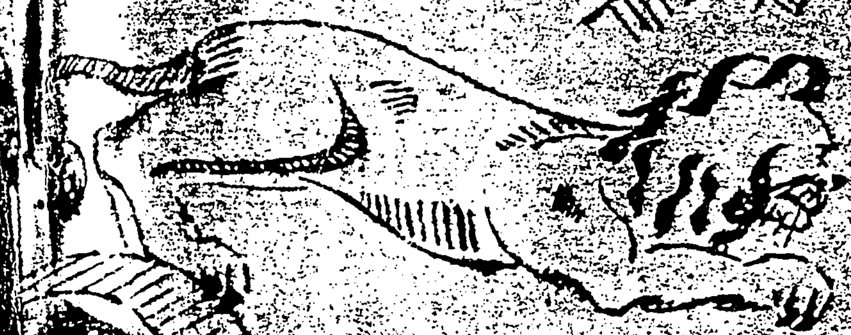
Het merendeel van de bevolking van ZANDVOORT dacht gisteren een grote feestvertooning te mogen aanschouwen; maar hoe willen wij feest vieren met "landverraders"in ons midden ?

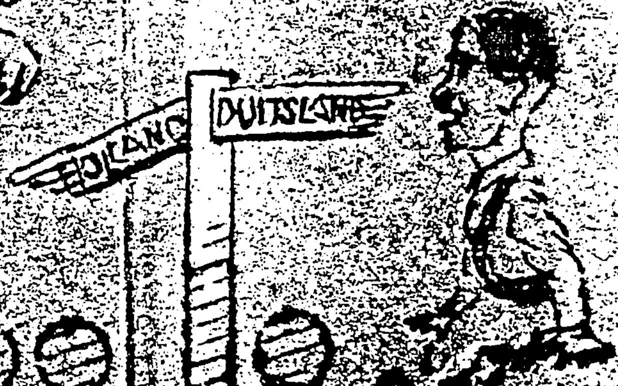
Vandaag is de officiële grote feestdag.-Indien de taak der BINNENLANDSE STRIJDKRACHTEN, N.S.B.ers op te halen, achter de rug is, zullen ook deze heren het hunnen bij dragen om de grote bevrijdingsdag van EUROPA te laten slagen.

LATEN ZIJ HET EEN DAG VERMIJDEN, EN DAARNA ONS VERBLIJDEN.

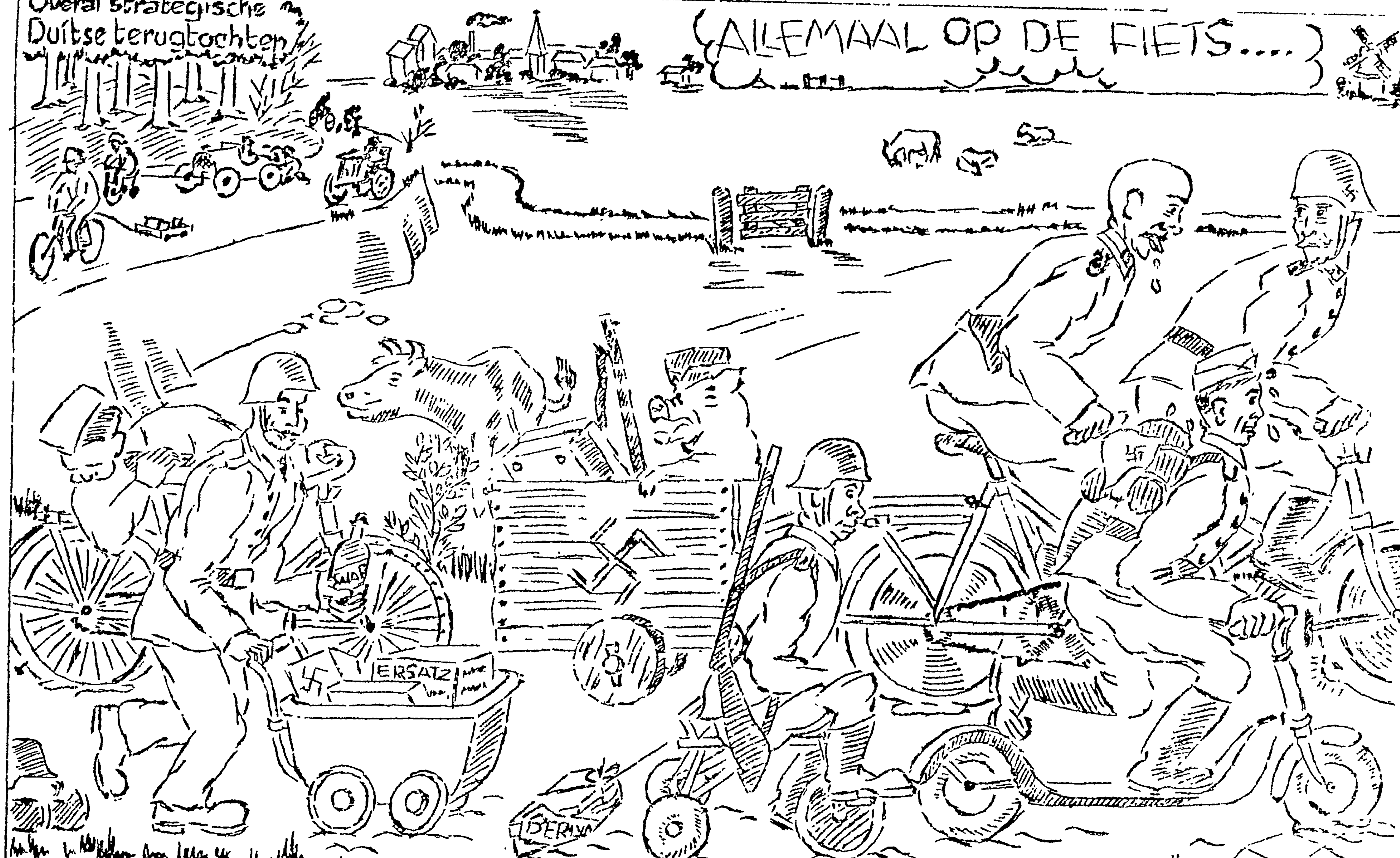
DE KLEINE PATRIOT

Bevrijdings Nummer!

Overal strategische
Duitse terugtochten
(ALLEMAAL OP DE FIETS....)
ERSATZ
en't werd een reusachtig gro (lach) succes.... voor ons.!!

VOORWOORD

Naar aanleiding van de heugelijke tijding dat ons Vaderland - en óók Zandvoort- bevrijd is, van de pest die het Nationaal Socialisme over ons uitsprenkelde, wil ik een kort "Woord vooraf" schrijven bij dit bevrijdingsnummer.

Als samensteller van "De Kleine Patriot" hoop ik, dat ik U met deze nieuwsvoorziening na één jaar lang werken, niet te vaak en te veel in een optimistische stemming heb gebracht, wanneer daar geen directe aanleiding voor was. Bij sommige ondergrondse bladen, was de toon wel eens te veel pessimistisch; en daarom meende ik goed te doen, ons blaadje in optimistische toon te schrijven.

Zandvoort, de plaats waar men afgesneden was van stad en land en dat door de Duitsers tot "Sperrgebiet" was gemaakt, hebben wij onder vaak zeer moeilijke omstandigheden van nieuws voorzien. Moeilijk ? Ja, moeilijk !! Want wij werkten in het"hol van de leeuw", tussen de leden der N.S.B. en GeStaPo én mensen die wel eens te veel hun mond hebben voorbijgepraat. Gelukkig hebben wij de Vrede mee mogen maken en zullen wij op deze moeilijkheden in dit voorwoord niet verder ingaan.

Wij brengen een eeresaluut aan de Zandvoorters, die ons hebben gesteund voor instandhouding. Ik dank hen, namens de medewerkers van "De Kleine Patriot" in de hoop, dat wij wéér de volledige steun ontvangen, om dit blad bovengronds te laten verschijnen, ter voorlopige voortzetting der nieuwsbulletins.

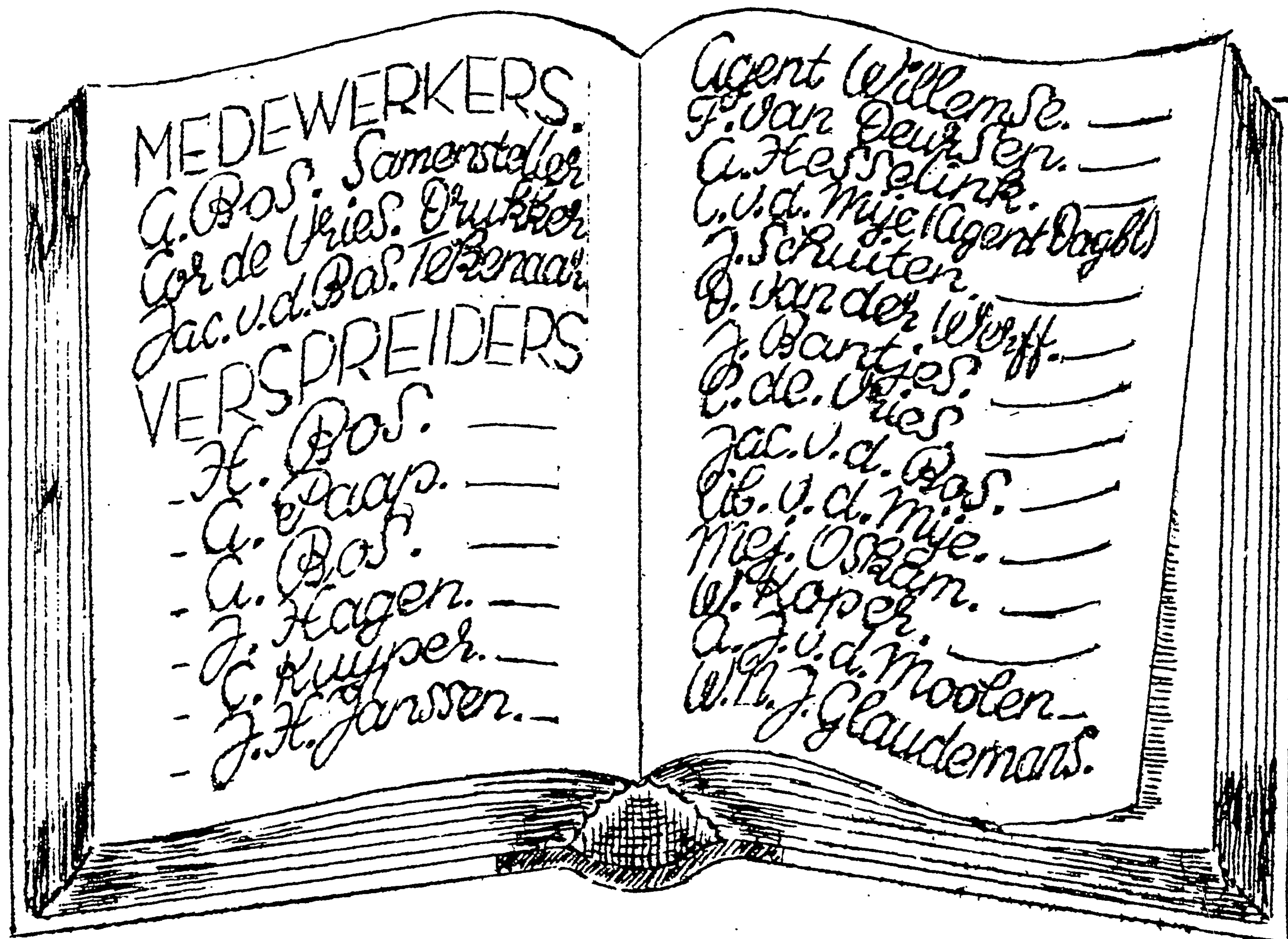
Dit "feest" nummer geven wij uit ter gelegenheid van de bevrijding van Zandvoort.Wij brengen U hierin -naast het nieuws- o.a. de volledige bijzonderheden over het ontstaan en de groei van ons blad, zoals wij U dat reeds in November '44 beloofd hadden.

Wij hebben gestreden voor de bevrijding van ons Koninkrijk en Vaderland.

De Samensteller :

Zandvoort, A. Bos -

HET OPEN BOEK

Na ruim een jaar gesloten te zijn geweest hebben wij het "gesloten boek", geöpend ! Hierboven vindt U de namen van de mannen die zich in het laatste jaar buitengewoon onderscheiden hebben met de ver- en be- zorging van dit blad. Deze personen hebben zich tenvolle gekweten van hun taak en verdienen daarom een eerevermelding in dit "gedenckboek". Zij hebben onder de meest moeilijke omstandigheden en met eigen doodsverachting gewerkt aan de nieuwsvoorziening van Zandvoort. Een ieder van hen, die deze taak op zich genomen had wist dat het hem de dood zou kunnen kosten. Temidden van de verraders die nog tot voor kort in ons midden waren hebben zij gewerkt; en hàrd gewerkt

Vooral de medewerkers,drie jonge mensen,wisten in vaak moeilijke dagen dank zij hun eendrachtige samenwerking de mensen in een meer optimistische stemming te brengen door hun nieuwsvoorziening en de geestige tekeningen, die op politiek gebied altijd raak op stencil werden gezet.

Ook de verspreiders waren mannen uit één stuk. Zij hadden een zo mogelijk nog grotere verantwoording op zich genomen, doordat zij er verantwoordelijk voor waren, dat de bladen in de juiste handen kwamen. Elke morgen werd het laatste nieuws ("de extra voeding zonder bon", zoals een lezer zich eens uitdrukte!) op tijd bezorgd. Daarvoor komt hen alle lof toe.

Men kan van bovenstaande mannen zeggen: "GOEDE VADERLANDERS"

Hoe het groeide...... !!

Toen in Mei '43 de radiotoestellen aan den Duitsen bezetter moesten worden ingeleverd, waren velen, die tot dan dagelijks de nieuwsberichten van B.B.C. en/of radio "-Oranje-" hadden gevolgd zwaar gehandicapt. Velen leverden hun toestel in uit angst voor straf. Maar er waren ook anderen die hun radiotoestel verborgen. Eén daarvan willen wij hier thans noemen en wel de postbode H. Bos Hij durfde 't risico aan en bleef luisteren,noteerde de belangrijkste gebeurtenissen van de dag en gaf deze door aan personen, die er belang in stelden. Van hem, kunnen wij zeggen dat hij de grondlegger van dit blad is geweest. Het nieuws werd in het kort doorgegeven en al was het wat primitief, het ging en vele Zandvoorters waren ermee gebaat.Dit was echter niet het enige wat Bos deed. Hij ging verder en organiseerde een soort "luisterclub", waar hij een stel mensen in de gelegenheid stelde zèlf te luisteren naar de berichtgeving uit de vrije wereld. Dat werd dankbaar aanvaard, maar 't duurde niet lang, daar er gevaar dreigde. Leden der N.S.B. waren er toen nog genoeg in Zandvoort en dus was het steeds opletten geblazen. Er moest een andere methode gevonden worden; en die wèrd gevonden! De zoon van Bos was op 't gebied van de stenografie een bolleboos en wist z'n tempo op te voeren om radioverslagen en nieuwsberichten op te nemen. Het nieuws, dat uit z'n "pen" vloeide werd eerst d.m.v.calceerpapier in doorslagen uitgeschreven en nà gelezen te zijn door Arie Paap en den Heer Bantjes aan belangstellenden doorgegeven. Er kwam reeds "schot" in maar Arend zocht nog steeds naar een verbetering.

De Heer Kuyper,Dir. v.h. Gewestelijk Arbeidsbureau,was een goed vriend van hem en deze was bereid het nieuws in 20-voud voor hem uit te typen.En zo verscheen Arend iedere morgen 8 uur op het Gew.Arbeidsbureau. Maar ook dàt duurde niet lang want een aantal dreigbrieven met de volledige bijzonderheden i.z.de door ons gevolgde methode werd ontvangen en strooide roet in 't eten. Ook moeten wij nog vermelden dat Mevrouw Kuyper er zenuwachtig door werd. Dus moesten wij wel stoppen. Arend wist toen een schrijfmachine op de kop te tikken en zette nu geheel alleen de nieuwsvoorziening voort. Hij voelde dat dit voortgang moèst vinden.Hij spandeerde z'n zakgeld aan de aanschaffing van zijn benodigdheden en besteedde veeltijd aan de verzorging van het nieuws.Later werd hem het papier en de verdere benodigdheden gratis ter beschikking gesteld.

Eind October ontmoette hij Cor de Vries, die hem naar nieuws vroeg.Wegens de beperkte oplage, kon Arend echter geen blaadje meer beschikbaar stellen en moest hij hem verwijzen naar iemand die het reeds las om daarmee samen te lezen. Cor stelde hem toen voor het blaadje uit te breiden en 't te gaan stencillen. Hij stelde Arend z'n stencilmachine beschikbaar en de verder benodigde spullen. En zo verhuisde deze in een grote aardappelzak op de rug van Arend naar den huize Bos. Na een eerste mislukte poging van Arend om het blaadje zelf te stencillen, besloten we toen samen te gaan werken.En zo ontstond uit deze nieuwe samenwerking een leesbaarder blaadje dan bij het oude systeem en konden we tevens in een grotere "oplaag" verschijnen(voorlopig 30 ex.) Nu het blaadje steeds meer op een "dagblad", ging lijken vonden wij het nodig het een naam te geven, we kozen daarvoor: "De Kleine Patriot". U herinnert zich de kop nog wel uit die eerste tijd:

Dagelijks verslag der radio-nieuwsberichten,	1 Nov.'44	No. 1
vlg. -B.B.C. en/of radio "Oranje"- genaamd:	"De Kleine Patriot"	

De leuze van heden luidt: "BLIJF OPTIMIST TOT IN JE KIST!"

Iedere morgen om 8 uur was Arend voortaan present in "Ons Huis" en dreunde het nieuws op, dat dan door Cor overgenomen werd op de stencils. De entourage was er romantisch genoeg. Een rommelkamertje op zolder: als typetefel fungeerde een oude wastafel en Arends "Bureau-stoel" was een stapel boeken. Als de zaak dan op de stencils stond, werd de inkt van beneden gehaald, waar ze op de kachel had staan pruttelen om dunner te worden; en konden de stencils worden afgedraaid. Dan samen vouwen en het nieuws was weer voor een dag klaar. Begin November begonnen er geruchten te lopen, over op hande zijnde razzia's. om op alles voorbereid te zijn besloten we, toen een leeg huis in te richten, om daar eventueel verder te kunnen werken. We troffen het daarbij, want het huis dat we uitgezocht hadden bleek een aardige kleine "tussen"-kamer te hebben met een behoorlijk dakraam. Zo kon dus niemand ons van buitenaf zien en hadden we toch behoorlijk licht. En bovendien ontdekten we tussen de vloer en het plafond van de benedenverdieping, een pracht van een bergruimte voor onze spullen (schrijf- en, stencil- machine + papier enz.). Twee weken lang, was dáár nu het hoofdkwartier gevestigd van "De Kleine Patriot". De rollen waren nu bijna omgekeerd. Iedere morgen om 8 uur ging Cor nu naar Arend toe. U had ons daar eens moeten zien prutsen! 't Was al vrij fris en zo zaten we met onze jassen en pantoffels aan. Arend op een bankje dicteerde en Cor zat aan een wrak tafeltje te typen. Daarna afdraaien op datzelfde wrakke geval (de inktspatten zitten er nog op 't behang !). De inkt stond op het fornuis van de fam. Bos te warmen, als we gingen afdraaien moest Arend die eerst op een draf gaan halen. Als alles weer voor een dag klaar was, kroop er één onder de vloer, de ander gaf de spulletjes aan en zo werd dan de zaak weer aan 't oog onttrokken. Het begon echter al gauw in de gaten te lopen, dat wij steeds in dat lege huis in en uit liepen. We besloten daarom maar weer van stelling te veranderen en zochten het "Ons Huis" toen weer op. Toen dan ook de razzia's werkelijk kwamen (28 November) was alles weer in "Ons Huis". Gelukkig waren de "heren" vroeg n. l. om 7 uur 's morgens; waren ze 'n uurtje later geweest, dan hadden we er leelijk in kunnen lopen. Deze dag moesten we over slaan. De beide volgende dagen kwamen we echter weer uit, maar toen kreeg Arend het op z'n heupen; en ging er vandoor om te trachten via Gelderland bij de Tommies te komen. Na 14 dagen daar rondgezworven te hebben was hij weer in Zandvoort terug. Het was hem niet gelukt, het voordeel was echter, dat we nu met de nieuwsvoorziening konden doorgaan, die tijdens z'n afwezigheid had stil gestaan.

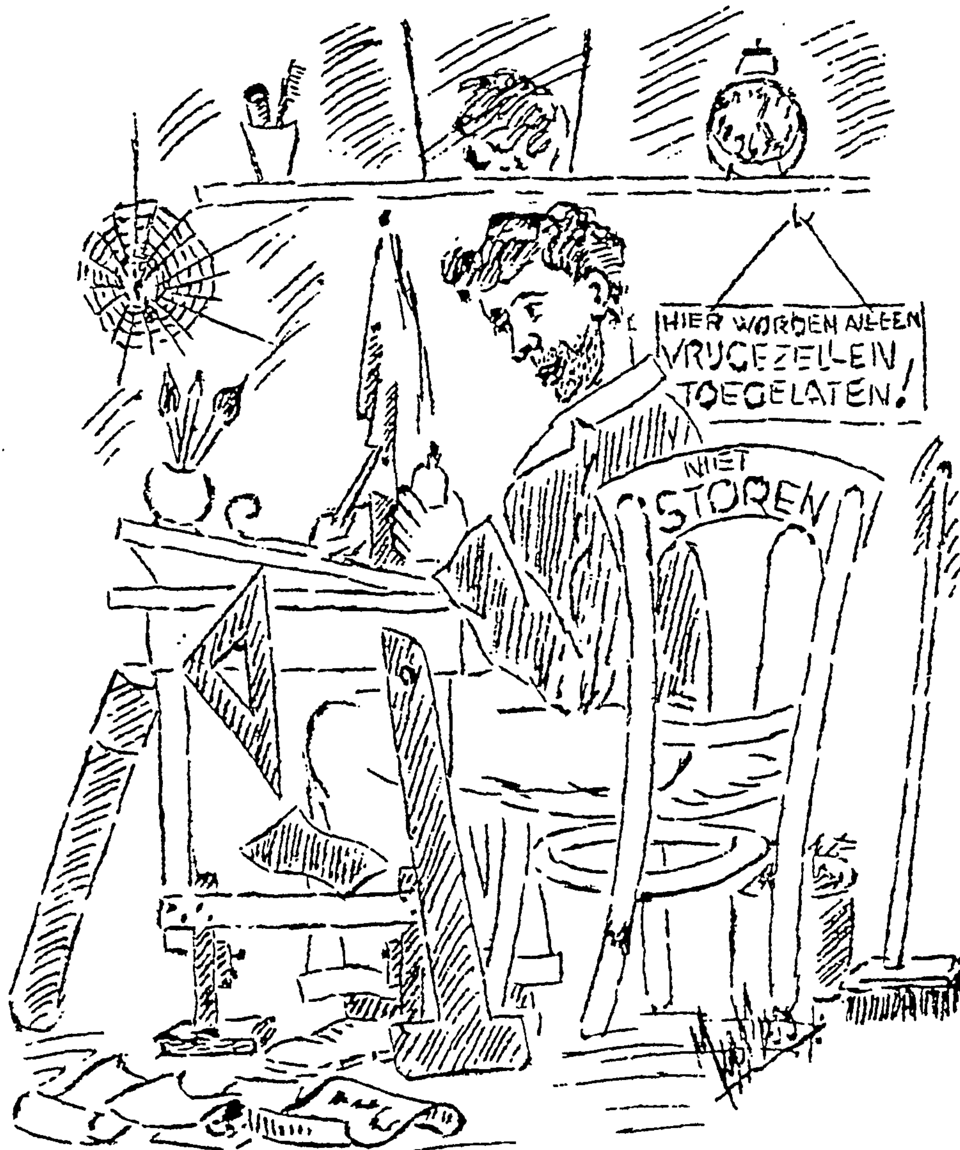

Cor was inmiddels weer aan't werk gekomen en had niet zoveel tijd meer beschikbaar. Besloten werd, dat Arend noortaan de stencils zou typen. Hoe hij dat voor elkaar kreeg,daar staat Cor nu nog verbaasd van; want in vertrouwen zij U gezegd, dat hij enige weken tevoren nog een "snelheid" had van ongeveer..... drie regels in een kwartier! Wel verschenen we toen een poosje 's middags en had hij dus's morgens de tijd de stencils klaar te maken. Maar per 1 Januari kwamen we toch weer 's morgens uit en moest hij de zaak dus in een uurtje klaar hebben. Hij had zichzelf dus in 2 weken tijd behoorlijk typen geleerd! Die eerste Januari was trouwens om nog een reden een bijzondere dag voor ons blaadje: we kwamen n.l. voor 't eerst uit met een "echte" kop. Arend had een tekenaar opgeduikeld, Jac. v.d. Bos en die had als eerste prestatie deze "kop" afgeleverd.Als we Jaap hier even zelf aan 't woord laten:

"Toen op 30 December Arend bij mij kwam met 't verzoek een "kop" voor "de Kleine Patriot" te vervaardigen,heb ik me dadelijk bereid verklaard een ontwerpje te tekenen. Ik wist op welk pad ik me hiermee begaf en wat de gevolgen zouden kunnen zijn alsje tijdens razzia's betrapt werd bij je illegale arbeid, maar wij jongeren zagen bij deze arbeid geen gevaar.Ik begon aan m'n ontwerpje en op 1 Januari bezat Zandvoort's illegale blad een eigen "kop" -"

Arend had als gewoonte,als je iets goed deed, te zeggen: "Je mag blijven". Nu, nà deze is er nog menige goede tekening van Jaap verschenen,dus "bleef" hij! Wij denken in't bijzonder aan z'n frontkaartjes,politieke prentjes, rake tekeningen enz. Jaap schrijft er zelf van:

"Dit alles heb ik in de laatste maanden voor ons blad mogen krabbelen. Te Haarlem werd me deze arbeid zo goed als onmogelijk gemaakt door de vele razzia's, die de bollenstad te verduren had. Ik ben dan ook direct ingegaan op de spontane aanbieding van enige Zandvoortse ingezetenen om naar hier te komen.Ik nam m'n teken gereedschap op en sloeg m'n bivak op in de "Badplaats", waar ik verder rustig kon werken.
Ik had enige ervaring op het gebied van reclame, decor en kaarttekenen. Maar hier kwam een moeilijkheid: ik moest de ontwerpjes en krabbels op 't stencil zetten. Dit geeft lang niet zo'n goed effect, als wanneer men met cliché's e.d.werkt. Stencils zijn vervaardigd van materiaal, dat zeer spoedig scheurt bij de bewerking(vooral daar we de beschikking hadden over"surrogaat stencils) en daar ook de kwaliteit drukinkt veel te wensen overliet, kon het gebeuren, dat van een frontkaartje, of andere tekening de druk onduidelijkis geweest Hoe meer krantjes erdoor de machine gaan, zoveel te minder wordt de duidelijkheid"

We denken in dit verband aan een aardig voorvalletje, dat we beleefden toen generaal Hodges, z'n grote frontale aanval in de Rhur-sector begonnen was. Arend maakte daar enthousiast melding van, alleen: hij had de naam van

deze generaa niet goed verstaan en maakte er......."Hotjazz" van! (Z'n "swing"-neigingen speelden hem daar waarschijnlijk parten ?!). Hoe het ook zij, we besloten - om ons fatsoen te redden - er een grap van te maken en Jaap maakte er daarom een aardig tekeningetje van als volgt:

Laat die tekening nu iets gescheurd zijn. En al direct bij de een te afdraai was 't mis! Resultaat van z'n inspiratie was:een grote vieze zwarte vlek !! We plakten het tekeningetje toen maar weg, zodat U dien ochtend een keurig wit vierkantje in 't nieuws vond. Echter, U weet nu wat er had moeten staan.'

Ja die materialen, die kosten ons wat hoofdbrekens, vooral toen we de tekenaar erbij hadden. In dit opzicht hadden de legale dagbladtekenaars 't heel wat eenvoudiger dan hun ondergrondse collega's,die maar roeien moesten met de riemen die er waren. De eersten toch tekenden hun werk gewoon op papier en brachten het daarna naar de drukkerij en de zaak was oké.

Jaap heeft zo goed en zo kwaad het ging tussen al het pessimistische nieuws door (het kon ons nooit hard genoeg gaan,nietwaar lezers?!)wat leven in de brouwerij trachten te brengen en, zo schrijft hijzelf daarover:

"Ik hoop, dat ik daar in geslaagd ben. In de toekomst zal ik trachten nog beter en nog raker politiek uit de hoek te komen en ik zal me daarbij voorzien van prima materiaal"

Al met al, ging ons bladje door zijn prestatie's er stukken mee op vooruit. En wij die de orginelen ook te zien kregen, kunnen U verzekeren, dat hetstuk voor stuk juweeltjes waren.

Een aardig karweitje voor Cor werd nu het afdraaien van de koppen. Op geregelde tijden draaide hij zo'n 2.000 vel met kop in voorraad. Dat papier werd zorgvuldig opgeborgen onder de vloer van het lege huis en iedere morgen werden er dan 65 exemplaren afgenomen om met het dagelijkse nieuws bedrukt te worden. Ja, dat aantal is ook vrij snel gestegen. Begonnen we met 2 geschreven en later 20 getypte exemplaren("met een wit blaadje eronder, lezen", was het recept!, weet U het nog?!). Toen we met het gestencilde blaadje uitkwamen was de "oplaag" binnen een maand op 65 ex. gebracht. In verband met de papiervoorraad konden we niet verder gaan,maar anders hadden we spoedig de 200 per dag gehaald (de oplage van dit nummer!),daarvan zijn we zeker! Zoals gezegd is de oplage dus van dit nummer 200 stuks. Wij hebben dit gedaan opdat een ieder die vroeger ons blaadje las zich nu van een exemplaar zal kunnen voorzien. Velen zullen graag een herinnering bewaren aan "het populaire blad voor het rayon Haarlem". Welnu geachte lezer dit exemplaar behoeft nu eens niet verbrand te worden. We hopen, dat U 't later nog eens met genoegen zult naslaan ! Met een zekere weemoed, dat 't romantische er nu van af is, maar daarnaast met grote blijdschap omdat we weer in vrijheid onze mening kunnen uiten, besluiten we dit gezamenlijk opgestelde artikeltje met onze namen:

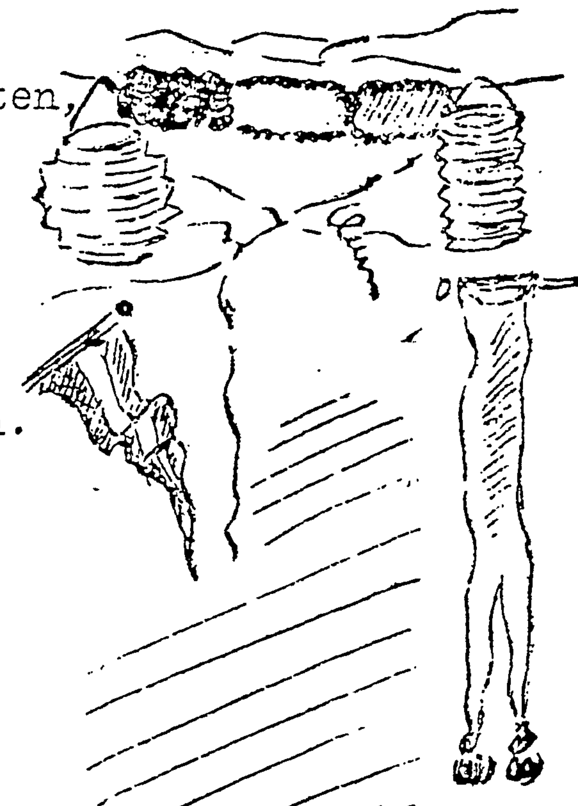
Arend Bos
Jac. v.d. Bos
Cor de Vries-

VAN DE OPLAGE VAN DIT BEVRIJDINGSNUMMER WERDEN 30 EX. GERESERVEERD; EN VOORZIEN VAN DE HANDTEKENINGEN V.D. 3 MEDEWERKERS, AAN DE MANNEN, VAN HET "OPEN-BOEK" ALS EEN HERINNERING AANGEBODEN OP DE DAG DER BEVRIJDING VAN ZANDVOORT

DE KLEINE PATRIOT

Hoe hij geboren werd!......en...... voorspoedig opgroeide.

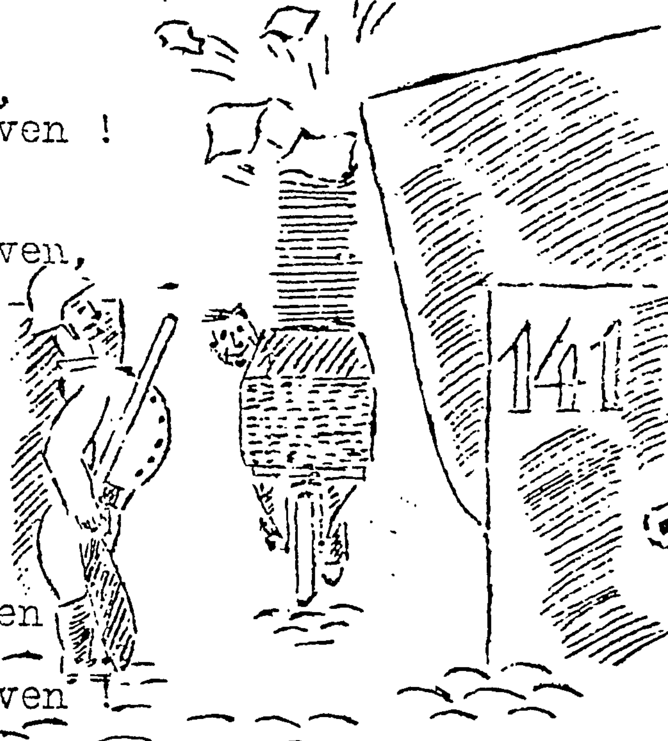

Nu Ne'erland is bevrijd
En niets meer valt te duchten
De Moffen -'t werd hoog tijd!-
Weer naar hun "Heimat" vluchtten,
Nu w'uit die bange droom
Voor goed mochten ontwaken,
Nu breekt de tijd dan aan,
Dat w'U bekend gaan maken
Hoe onze "Patriot",
Ontstaan is én bleef leven,
En hoe hij menigeen
Troost, hulp en moed kon geven.

Want 't is maar àl te waar,
Het lezen van ons krantje,
Was menigeen tot steun,
Hielp dikwijls nog een handje
Om menig pessimist
Tot optimist te maken,
Hielp menigeen eruit,
Die in de put ging raken.
Het lezen van ons blad,
Was drinken en was eten,
Deed honger, nood en kou,
Ja.... "Maksie" zelfs vergeten !!

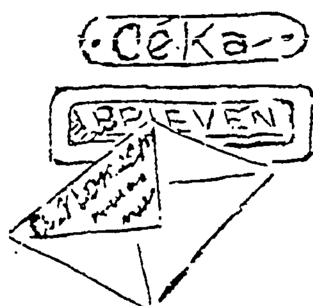
Men heeft gespeurd, gezocht,
Wie zou het samenstellen ??
Waar wordt het toch gedrukt ?
Geen mens wist't te vertellen !
Men was ervan verbaasd,
Ja, men ging zelfs al vragen:
"Hoe durft men met die krant
Zich door de "Sperr"-muur wagen?
Opnieuw weer elke dag?"
Men kòn het niet geloven
En elken dag, precies op tijd,
't Ging het verstand te boven !

Maar nu het "Mofs" gespuis
Voor goed hier werd verdreven,
Nu kunnen wij U hier
Thans de verklaring geven!

De kleine Patriot,
Werd -qua idee- geboren,
Toen niemand zelf meer iets
Door de radio kon horen.
Toen staken Arend Bos
En hij, die dit ging schrijven
De koppen bij elkaar,
Op de hoogte MOEST men blijven
Neef Arend, stenograaf,
Zat luist'rend te noteren,
En elken morgen weer
Aan mij dan te dicteren !

En boven 't Postkantoor,
Vóór dat de klanten kwamen,
U weet, 't Arbeidsbureau ?
Dáár stelden wij het samen.
't Ging toen nog primitief:
Soms vijfmaal 't zelfde typen,
Daar meerd'ren elken dag
Om een Patriotje riepen.

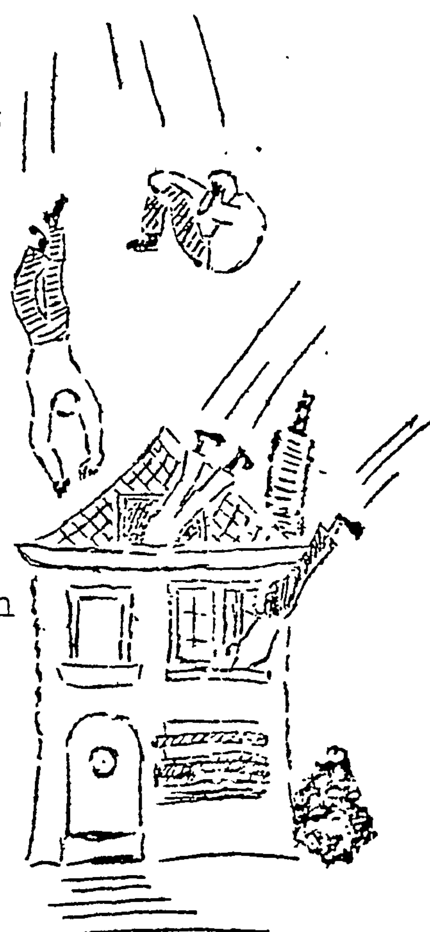
Het werd gevaarlijk ook,
Niet allen konden zwijgen,
Er werd teveel gepraat,
En men ging argwaan krijgen.
Dies vond ik in mijn bus
Soms anonieme brieven
Die uit naam van 't Vaderland,
Hun stemmen luid verhieven:
En vroegen -goed bedoeld-
't Gevaarlijk werk te staken
Omdat wij anders vast
in 't "kotje" zouden raken !

En vrouwtjelief kreeg 't óók te kwaad,
Werd bleek van agitatie,
Daar zat ik nog het meeste mee,
Want.... 'k raakte uit de gratie !
En bovendien, de schrijfmachien,
Die liep óók in de gaten
Herkenning door het letter-type,
Ook daar ging men van praten.

Toen hielp ons Bassie Groeneweg
Aan 'n nieuwe schrijfmachine
Terwijl een nieuwe werkmethode
W'óók uit gingen kienen.
't Was Cor de Vries, die daarop sprak:
"Wij moeten 't niet meer tikken,
We moeten 't voortaan - dat gaat fijn -
Maar met een stencil flikken!"

Toen dook de Kleine Patriot
In één der lege huizen,
Waar niemand ooit haar voortbestaan
Kon na gaan zitten pluizen !
Het werd nu "onderduikers" werk,
Een teek'naar werd verbonden
In vasten dienst, die zorgde,dat
de lezers lachen konden !
Hij teekende met vaard'ge hand
De schoonste illustratie's,
Typeerde dikwijls, vlug en raak
De "Führer" van de Nazi's !

En dra steeg 't lezers-aantal van
Ons "Kleine Patriotje",
Ondanks gevaar, ondanks terreur
ondanks de kans op 't kotje !
Bezorgers werden aangesteld,
Die 't nieuws distribueerden,
In onze grote lezerskring,
Waarbij zij véél riskeerden !

Ten huize Bos, ging 't niet zo best,
"Pa" Bos, die ging 'm knijpen,
'tWas met zo'n huis vòl onderduik,
Ook heus wel te begrijpen !
Tòch hield men vol, Geen razzia's
Als in vele and're steden,
Geen arrestatie's, die daaraan
De minste afbreuk deden.

En elken dag, diep in den grond,
In 'n klein en heel nauw hokje;
Daar werd gestencild, 't nieuws gehoord,
't Was met den dood een gokje !
Maar avontuurlijk bleef het steeds,
Geen hoorde men ooit klagen
Men voelde 't als een eere-zaak,
Voor 't Vaderland te dragen .

Zó las U "Kleine Patriot"
Voor Zandvoort slechts verschenen,
't Was geen "Trouw" en geen "Parool"
Als U dat soms mocht meenen.
't Stond op zichzelf, haar taak is af !!
Dit nummer komt 't bewijzen,
In 't vrijheids-nummer rest ons slechts,
Tenslotte hen te prijzen,
Die door hun giften, gul, royaal
Oók medewerkers waren,
Daardoor behoefde 't voortbestaan,
Ons ook geen zorg te baren !

Heb dank, o milde gevers-schaar,
Voor al wat wij ontvingen,
Gij hielp de "Kleine Patriot"
Aan veel onmisbre dingen !

Tenslotte: hulde Arend Bos,
De luist'raar die noteerde,
Nooit was hem daarbij iets teveel,
Als hij stenografeerde !
Hij was de ziel van 't hele blad,
Dat mag ik nu wel fluistr'en,
Als hij met "clandestiene" stroom,
In de schuilplaats zat te luist'ren.

Zo was de "Kleine Patriot",
Het blad, waaruit wij krachten
Verzamelden, en goeden moed
Bij al ons lange wachten.
Nu is ons land bevrijd.... Goddank !
De taak is afgelopen,
Nóóit, nóóit, meer zulk een tijd, is't
Wat wij daarbij allen hopen !
Nu zijn er geen geheimen meer,
't Is uit met Néerlands lijden,
Vaarwel dus, "Kleine Patriot"
Nu dagen betere tijden !
Nu gaan wij bouwen, hand in hand,
aan: HERRIJZEND NEDERLAND !!!

Ceka.

SLOT-OVERZICHT:

Dit blad werd reeds een maand geleden afgedraaid en nà die tijd is er nog wel het één en ander veranderd.

Zo werd plotseling de stroom van het net genomen en we stonden toen even voor de mogelijkheid, dat onze "Patriot", niet langer zou kunnen verschijnen. We besloten toen aan den Heer J.C. Jung te vragen, of dáár verder geluisterd zou kunnen worden. Arend stapte heen en kreeg direct toestemming. Voortaan luisterde hij daar dus. Daarvoor aan den Heer Jung onze dank !

Verder zal U opvallen, dat er in de artikeltjes en de tekeningen hier en daar wel iets is, dat niet geheel volgens de feiten is. Maar wie voorzag een maand geleden ook zulk een ontwikkeling ! Het is dus tevens een document van ons aller wisselende mening over het oorlogsgebeuren. Hoe vaak hebben we onze meningen al niet moeten corrigeren !

Ten slotte de aangename taak om allen te bedanken, die hebben meegeholpen om ons blad tot het laatst toe te doen verschijnen.

Arend Bos
Jac. v.d. Bos
Cor de Vries-

Weer vrij!........

Zo is dan eindelijk werkelijkheid geworden, waarnaar we allen zolang hebben uitgezien:We zijn weer vrij! En nu verwacht U van ons naar aanleiding daarvan wellicht een feestelijk gesteld artikeltje. Maar ik geloof, dat we ons er dan wat àl te goedkoop afmaken.Bovendien is er voor feestelijkheid - voor zover deze niet voortvloeit uit diepe dankbaarheid - weinig plaats nà al de offers die deze vrijheid ons volk gekost heeft én nog kosten zal. Bezien we de toestand van dit ogenblik, dan kunnen we zeggen dat we staan (althans, dat we kùnnen staan) op een keerpunt.Niet waar, dat "weer vrij" duidt erop, dat er was: vrijheid - verdrukking - en nu weer, vrijheid. We passeren alzo een grens. Laten we samen eens beide zijden van die grens onder de loupe nemen:

We bezien dan allereerst het tijdvak aan deze oorlog voorafgaande; de tijd dus toen we(nog)vrij waren. We leefden toen temidden van een economische ontwrichting die de gehele wereld teisterde. Dat drukte begrijpelijkerwijs z'n stempel óók op het leven in ons land.Er was armoede, gebrek, werkeloosheid. Ja, dat alles was er en in groter mate dan wij vaak wel hebben willen toegeven. En dat deze "niet-bezitters" toen ageerden, het is volkomen begrijpelijk! Maar het ergste waren niet deze genoemde verschijnselen, het ergste was wel het gebrek aan solidariteit. Dàt dat alles voortbestaan kon, zonder dat de massa van ons volk die (nog) wèl had,in beweging kwam om tot een oplossing te komen; al ware het slechts een noodoplossing geweest. Dat een Plan van de Arbeid (S.D.A.P.) in de doofpot kon worden gestopt was(én is)niet goed te praten, met de opmerking, dat het onvolkomen was. Afdoende maatregelen waren er alléén internationaal te treffen geweest en het is wel gebleken dat de tijd daar toen nog niet rijp voor was. En onze vrijheid, hoe gebruikten we die... ? Ach, over het geheel genomen wisten we haar slechts te <u>mis</u>bruiken! Verdeelder dan Nederland vóór deze oorlog was, is 't bijna niet te denken. De bevolking viel in een menigte groepen en groepjes uiteen, die elkaar op alle mogelijke manieren het leven zuur maakten, òf (nog veel erger !) elkander eenvoudig voorbij leefden. Vaderlandsliefde.... ? 't Was ver te zoeken! En zó gingen wij de oorlog in, niet als een sterk volk waar een rechtvaardige verdeling bestond van de goederen en dat dientengevolge op wilde komen voor z'n nationale zelfstandigheid en verworven vrijheden maar wij gingen op 10 Mei 1944 de oorlog in als een stel egoïstische individuen die geen wèrkelijke vaderlandsliefde bezaten !.....,

De bezettingstijd kwam met al haar laaghartigheid. De eerste tijd, dezer bezetting scheen ons een ommekeer te zullen brengen. We beleefden de stichting der Ned.Unie, in wier verband zeer velen van de meest uiteenlopende richtingen, het beleden, dat er grote fouten waren gemaakt zowel op sociaal alsook op nationaal terrein. Tot daden kon het (wegens de bezetting) jammer genoeg niet komen, maar het juiste besef t.o.v. deze beide grote problemen der hedendaagse samenleving,werd toch aangekweekt bij velen die zich vroeger om niet veel anders bekommerd hadden dan het eigen "ik". Ook toen de "unie" eenmaal was opgeheven, werkte de goede geest, die zij gekweekt had, nog na. In de latere jaren der bezetting kwam de groeiende eenheid en het ontwakende sociale besef nog weer mooi tot uitdrukking bij de huisvesting en hulp aan "onderduikers".Velen kregen door dit alles de hoop, dat ons volk in deze - welliswaar harde leerschool - een goede les leerde. Helaas, veel van die hoop werd stukgeslagen door de gebeurtenissen nà September'44. Wat hebben wij ons toen weer van de slechtste zijde laten zien ! Het egoïsme vierde hoogtij als nimmer tevoren. Veel leed en gebrek, dat bij gemeenschappelijk optreden voorkomen had kunnen worden,woekerde nu voort. Zien wij slechts naar ons eigendorp. Even scheen het of de leiding zich haar sociale taak bewust was. Er vonden uitdelingen plaats aan de bevolking van allerlei levensbehoeften. Maar al spoedig gooide men het daar over een andere boeg en kwam het platte egoïsme naar voren. Met middelen van de Gemeente (= Gemeenschap, Heren Gemeentepersoneel !) en in diensttijd van de Gemeente, werden allerlei voorraden aangesleept en onder het personeel verdeeld; in hoeveelheden èn op een wijze die hemeltergend was t.o.v. de bevolking die niet had en/of er niet op uit kon gaan om zich van het nodige te

voorzien.Dit voorbeeld van de "overheid" werkte na in al de overige verhoudingen in ons dorp. Er was - gelukkig - nog wel enig gemeenschapsgevoel aan te wijzen, zich óók uitend in daden. Maar - en dat geldt voor ons gehele land - we waren tenslotte even ver af van een sociaal denkend en nationaal voelend volk, als op het moment dat ons Vaderland de oorlog inging. Wel hadden wij ons 4 jaar lang blindgestaard op de prestatie's van de Russen - en daar veel over getheoretiseerd - maar het simpele feit, dat tenslotte de drijfkracht vormt van dat volk, n.l. een socialistische staat met, als gevolg daarvan, een grote vaderlandsliefde bij haar bevolking, zagen wij over het hoofd. En nu weet ik heel goed, dat het in Rusland naar onze begrippen óók lang niet ideaal is, maar we mogen, nooit toestanden in een geheel andere maatschappij als de onze, aan onze normen toetsen. Ik wenste wel, dat wij - dus dan wèl getoetst aan onze eigen normen - reeds zover waren ! En we zullen daar toch heen moeten. Het socialisme gaat voort, of wij al zullen trachten het tegen te houden; het zal ons niet baten. En...... gelukkig !!

Wij zullen dan ook in deze komende jaren moeten bereiken, wat ons vóór en in de oorlog niet gelukt is: Als volk van Nederland te vormen, een sterke nationale èn sociale eenheid waar het onderling vertrouwen, de daden der samenstellende delen (dus der burgers!) beheerst. In deze omschrijving staan twee woorden U misschien te (bekend!) dicht bij elkaar N.l. dat nationaal en sociaal. Dit gebeurde evenwel welbewust ! Die omschrijving duidt niet aan nationaal-socialisme, waar U wellicht aan dacht Dat vormt voor ons eenbegrip, waar - goddank - mee afgerekend is. Dáár beheerste niet het onderling vertrouwen de daden der burgers, doch alleen de angst voor de knoet, die gehanteerd werd door mensen die bezeten waren van de idee, der door henzelf gestichte "Staats-godsdienst", van leugen en bedrog, macht en geweld verheerlijking. Dat we deze beide woorden toch naast elkaar plaatsten heeft de volgende reden: Ze zullen de komende tijd veel gebruikt worden; maar wij allen zijn er nà 5 jaar Duitse propaganda ietwat "kopschuw" van geworden. Dit nu bergt het gevaar in zich, dat we ze geheel aan ons voorbij zullen laten gaan. En dat mag zeer zeker niet gebeuren! Wij krijgen thans een grote taak op deze beide belangrijke terreinen van Gemeenschapsleven. En we mogen ons daar nìet aan onttrekken, zéker niet tengevolge van een nawerkend restant Duitse propaganda !!

Bij nationaal denk ik allereerst aan de delen van ons Rijk overzee. Wij - en vooral wij jongeren - dienen bereid te zijn, zo de overheid dat van ons vraagt, te strijden voor de bevrijding van deze voor Neerlands welvaart onmisbare gebieden. Laten we, als die oproep tot ons komt niet de zo goed geleerde techniek van het "onderduiken" gaan misbruiken om ons aan deze oproep te onttrekken. We zullen onze verontschuldigingen daarvoor dan wel bij de hand hebben, daar twijfel ik geen ogenblik aan, maar laat ons goed bedenken welke weg wij daarmee opgaan. N.l. die der minste weerstand en die weg zal onherroepelijk leiden tot den chaos !! Kent daarom Uw verantwoordelijkheid dus bij Uw keuze: "wèl, òf niet naar Indië" Ik denk verder aan zo menig vraagstuk het nationale leven rakend Dat der eenheid van ons volk b.v.; of aan de benarde finatiele toestand van ons land en haar bewoners; en zo is er nog zoveel meer te noemen.

Op sociaal gebiedis er zo'n menigte vraagstukken dat om een oplossing vraagt dat het niet doenlijk is ze op te noemen. Hier sta zeker de geest van het onderling vertrouwen en het waarderen van elkaar voorop Zonder eerbied voor elkaar te hebben komen we hier zéker niet verder. Vaak zullen we hier bereid moeten zijn tot het brengen van offers, maar laten we het doen in de geest van dankbaarheid ze te mogen en te kunnen brengen in het belang van een nieuw Nederland !

Zo passerden we dus heden een grens. We leven een toekomst tegemoet die (met Churchil) "bloed en tranen" van ons zal vragen. Of ons land en ons volk nog een toekomst heeft zal ervan afhangen of wij bereid zijn tot het brengen van grote offers.

Dàt we daartoe bereid zullen zijn, is de wens voor U èn zichzelf van,

Cor de Vries

De Kleine PATRIOT

HET POPULAIRE BLAD VOOR HET RAYON HAARLEM

Zaterdag, 5 Mei 1945.
Nummer........... 173

HET LAATSTE WERELDGEBEUREN:

NEDERLAND: De Duitse strijdkrachten in Nederland, N.W. Duitsland, Denemarken met inbegrip van de Wadden-eilanden Sleeswijk Holstein en Hel. goland hebben zich onvoorwaardelijk overgegeven. Het aantal daarbij betrokken soldaten bedraagt 1.000.000 man. Grosz-Admiral Dönitz, opperbevelhebber der D.strijdkrachten heeft verklaard, dat het voortzetten van de strijd tegen de Westelijke mogendheden zinneloos is. Tegen de Russen blijven de D. troepen echter doorvechten.

Veldmaarschalk Montgommery heeft op een persconferentie verklaard, dat de caputilatie van de Duitse legers in de bovengenoemde landen en landstreken tot stand is gekomen. Hij zei o.a.: "Een Duitse generaal, die voor zover ik weet het bevel voerde over de Duitse troepen, tussen de Oostzee en de Wezer, kwam mij Woensdag de algehele caputilatie v. d. Duitse troepen aanbieden." Montgommery verklaarde, dat zij zich ook tot de Russen moesten wenden met eenzelfde aanbod. Dit weigerde deze delegatie echter. De delegatie der Duitsers bestond uit de navolgende generaals en admiraals: Friedenberg, Kreisel, Wagner en maarschalk Friedel. Montgommery verklaarde tegenover hen, dat de toestand waarin de Duitse legers zich bevonden hopeloos was. Hij liet hen een kaart zien, waarop de Duitse ineenstorting aan de Oost-zee stond aangegeven. Hij deelde hen verder nog mede dat zij al hun troepen in Nederland (incl. de Waddeneilanden), Helgoland, en Denemarken bevel tot algehele overgave moesten doen toekomen. De bevelhebbers der D. legergroepen waren zeer ontdaan over het roemloos einde v. h. Duitse leger in deze gebieden. De D. delegatie vertrok met bestemming: opperbevelhebber von Busch. Vrijdag om 4 uur in de n.m. kwamen von Friedenberg en Friedel terug en deelden mede, dat zij alle troepen in deze gebieden overgaven.

Waarschuwing van bevoegd gezag:

Aangezien de regeling der caputilatie nog enige tijd vorderen zal, wordt de bevolking van het te bevrijden gebied in haar eigen belang aangeraden zich van elke demonstratie te onthouden. De D. Commandanten in West-Nederland hebben nog niet allen het bevel tot caputilatie, doorgekregen. Over de wijze van overgave wordt nog onderhandeld. Admiraal Dönitz heeft de Duitse troepen in deze gebieden bevel gegeven zich niet, buiten hun kazerne's enz. te begeven.

DE STRIJD: De R.A.F. heeft gisteren aanvallen gedaan op Duitse troepen te land en ter zee. Deze aanvallen werden vnl. uitgevoerd in de Oost-zee gebieden. Veertien schepen werden tot zinken gebracht en 50 andere werden beschadigd waaronder een groot aantal duikboten. Deze D. schepen waren vol geladen met D.troepen, die vanuit Duitsland naar Denemarken vluchtten.Het totaal aantal schepen, dat in 5 dagen tijd werd vernietigd bedraagt 150 st. Tevens werden 115 D.vliegtuigen neergeschoten en 100 anderen werden totdalen gedwongen.Te land werden 4.500 voertuigen vernield of beschadigd.

Het lste Amerik. leger is in contact gekomen met de Russen op een nieuw niet nader aangegeven punt. Troepen van het 7de Amerik. leger zijn aan de Brenner-pas aangekomen en hebben contact gemaakt met de troepen van het 5de Engelse leger. In Oostenrijk veroverde de troepen van het 7de A leger Salzburg en Innsbrück. Deze laatste stad hebben S.S. leden nogpro beren te verdedigen, doch dit verzet werd spoedig de kop ingedrukt. De troepen zijn verder opgerukt en hebben volgens de laatste berichten van 1 uur het 60 K.M. verder gelegen Bergtesgaden veroverd waar het buitenver blijf van Hitler was gelegen. Meer naar het Noorden staan troepen van 't 3de Amerik. leger dichtbij Linz en elk ogenblik kan de val van deze stad worden aangekondigd. Wiè de stad zal veroveren is nog niet zeker, daar de Russen aan de andere zijde der stad ook bijna de stad bereikt hebben, In Tj.Sl. Werden weer een aantal steden bevrijd en verder goede vorderin gen gemaakt. In Midden Tj.Sl. maken de Russen snelle vorderingen. Van't N.O.enZ. uit zijn in deze sector snelle vorderingen gemaakt en er is een diepe wig geslagen in de vijandelijke linie's in de Karpaten. In N.Duits land zijn Russische troepen vanuit Brandenburg opgerukt in de richting v. de Elbe. Maarsch. Sjoekow's troepen hebben 23.000 gevangenen binnege - bracht. Meer naar het Noorden werden gisteren 22.000 man door troepen v. Rokokowski de gevangen-kooien binnengebracht. De Russen hebben de be - storming van de Oostzee haven Schweinemünde ingezet. In Berlijn werden 6 D.generaals, waaronder de chef v.d. veiligheidspolitie en de politiepre sident van Berlijn en een hoge ambtenaar van de brandweer gevangen geno- men. Verder nog een aantal hoge S.S.officieren.

HEDENAVOND 8 UUR ZAL H.M. DE KONINGIN VOOR "HERRIJZEND NE - DERLAND" EEN REDE UITSPREKEN TOT DE NEDERLANDSCHE BEVOLING -

REDE VAN MIN.PRES. GERBRANDY: "Landgenoten. Na 5 jaar van ellende en on derdrukking is het thans zover, dat wij kunnen zeggen: Nederland is weer vrij. Nu hoeft gij geen vrees meer te hebben voor de D.geheime Politie die in huizen en op wegen onheil stichtte. Gij zijt verlost ! Ordanks honger, en ellende hebt gij U ten volle gekweten van Uw taak en bleef verzet bie den tegen de overweldiger. Wij brengen eerbiedige hulde aan de taaiheid, van man en vrouw die zich werkelijke Nederlanders kunnen noemen. Met eer bied moet genoemd worden het belijd van onze Koningin die thans na vijf jaar op haar post geweest te zijn thans weer in Uw midden vertoeft. " De Britten, Canadeezen, Polen, Amerikanen bracht de president een eerbiedi ge hulde voor hun aandeel in de bevrijding van Nederland. Hij sprak de hoop uit dat ook Noorwegen en Tj.Sl. en elke andere natie die nog onder de ge hate indringer zucht weer spoedig bevrijd zal zijn; en de gezamenlijke Vre de van de Verenigde Volkeren zullen vieren. Daarna wiep de President een blik terug over de afgelopen jaren. In Juni 1940 en Februari 1943 en nu sinds April 1945 heerste hier een ware noodtoestand. Hij gedacht verder nog de illegale werkers, die met bloed en zweet ondanks terreur en re- pressailles toch staande wisten te houden. Gij zijt vrij, om U voor te be- reiden op de taak die U wacht in de Stille Zuidzee. Hier zuchten nog 280.000 Nederlanders in de concentratiekampen en 3.000.000 Indonesiers. Verder memoreerde de Pres. de Nederl. krijgsgevangenen in Duitse concen tratiekampen. In het laatst van z'n rede haalde de Min.pres. de bekende slagzin aan: "Nederlanders in Oost- en West, op zee of waar ook ter we- reld": Nederland is vrij !! Er wacht ons nu een nieuwe taak. Voor ons al len is er een taak onder leiding van een nieuw te vormen regering. Leve H.M. de Koningin, Leve het Koningkrijk der Nederlanden !!! -

RADIO "ORANJE" ZAL HEDENAVOND EEN KWARTIER EXTRA ZENDTIJD HEBBEN EN DUS UITZENDEN VAN 8.15 UUR TOT 8.45 UUR .

LAATSTE BERICHT: De overblijfselen van de 9de en 12de D. divisie hebben zich aan de troepen van het 9de Amerik. leger overgegeven -

WIJ ONTVINGEN: 10,-- "naam vergeten", 2,-- N.N. Onze dank !!

H. Bos

Zandvoort November 1951
Groote Krocht 27

Hier volgt een korte opsomming van ongeveer de omstandighe-
den waarin de Kleine Patriot, het illegale blad voor Zandvoort en omgeving in de bezetting verkeerde.-
Het technisch werk o.a. aansluitingen op het clandestien lichtnet en dergelijke werd naar onze grote tevredenheid uitgevoerd door H. Bos het adres Grote Krocht 27 te Zandvoort van beroep brievenbesteller te Zandvoort, die zelfs na afsluiting van electra van particulieren, aansluitingen bewerkstelligde aan een kabel van de Telefooncentrale te Zandvoort, die toen der tijd zwaar werd bewaakt door leden van de Duitse weermacht. Tevens zorgde H. Bos, dat de blaadjes prompt op tijd werden bezorgd bij de heren verspreiders. Als dekmantel werd altijd in postuniform besteld. Het is wel aardig op te merken, dat A.Bos, de zoon van H.Bos, een systheem had ingesteld van (vb) 4 blaadjes ontvangen, de volgende dag vier inleveren. Na inlevering werden weer 4 blaadjes ter hand gesteld Dit voor contrôle, dat er ook geen enkel blaadje bleef rondslingeren of in verkeerde handen kwam. Dit systheem was zeer doelmatig om ontdekking te vorkomen. Van N.S.B. en Duitse zijde is op geregelde tijden geprobeerd om achter de namen te komen van de medewerkers en de verspreiders, maar door de reeds genoemde hechte controle is hun dat niet gelukt. Dit voren staande werd geconcludeerd door de verscheidene dreigbrieven en waarschuwingen mondeling en schriftelijk. Ook werd steeds zorg gedragen voor een regelmatige verplaatsing van het z.g. Hoofdkwartier van het blad De Kleine Patriot". Lege huizen, door evacuatie vrij gekomen, het Postkantoor en andere gelegenheden, bleken bij uitstek geschikt te zijn om de stenografische opnamen van de Engelse Radiouitzendingen mogelijk te maken. A. Bos, was de samensteller van het blad. C. de Vries de drukker, terwijl Jac. van den Bos een neef van A. Bos, het blad tot een acceptabel geheel bracht met zijn rake politieke tekeningen en frontkaarten Dat deze nieuwsvoorziening gepaard ging met groot levensgevaar, behoeft geen betoog, maar ondanks dit werden de berichten steeds in optimistische vorm opgediend. De inhoud van het blad "De Kleine Patriot" was zoals eens een lezer zich uitdrukte "eten en drinken" De groep bestond uit 23 mede werkers en verspreiders, waarvan de een den ander practisch niet kende tenminste niet op illegaal terrein. Het bezorgen en afhalen geschiedde op verschillende tijden.
Een maand voor de bevrijding kwamen wij danig in moeilijkheden, doordat alles zonder electra kwam te zitten. Zelfs de Duitse Weermacht moest zich behelpen. Wat nu te doen ? Een kristalzender was niet te vertrouwen om op de radiouitzendingtijden in te stellen. De oplossing werd gezocht in een accu-radio, eigendom van de Heer J.C. Jung Wilhelminaweg te Zandvoort, die ook zijn volle medewerking verleende om de opname van berichte mogelijk te maken. Dit werd gedaan tot aan de Bevrijdingsdag 5 Mei 1945. Op die dag werd een Bevrijdingsnummer uitgegeven met de totale oplossing van het raadsel van het Blad de Kleine Patriot" Alle bijzonderheden het ontstaan en dergelijke werd hierin weergegeven. Van dit Bevrijdingsnummer werden 200 exemplaren gedrukt om een ieder tevreden te stellen. Dit exemplaar werd toegevoegd in het Gemeente-archief te Zandvoort
Ten huize Bos werd het Blad "De Kleine Patriot" geboren en gedoopt, maar onze echte lezers waren tot de bevrijding de mening toegedaan, dat het blad in Haarlem werd samengesteld en gedrukt. Ondanks het groot gevaar waaide Fam. Bos bloot stond, was zijn woning dikwijls een toevluchtsoord voor ondergedoken jonge mensen.-